

Zamówienia publiczne i zasada konkurencyjności w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w perspektywie finansowej na lata 2014 – 2020”

CZYM SĄ ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

Szczególna procedura nabywania dóbr i usług stworzona ze względu na pochodzenie źródeł finansowania (środki publiczne) oraz specyfikę podmiotów wykorzystujących do swojej działalności ustawowej lub statutowej owe środki.

WYDATKI PONOSZONE ZGODNIE Z ZASADĄ UCZCIWEJ KONKURENCJI

Beneficjent projektu zobowiązany jest do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w ramach projektu w sposób zapewniający w szczególności zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców.

Beneficjent projektu zobowiązany jest stosować zapisy określone w umowie o dofinansowanie a także stosować warunki i procedury określone w Wytycznych.

ZAMÓWIENIA W RAMACH PROJEKTU

Wg Ustawy Pzp - w przypadku Beneficjenta będącego podmiotem zobowiązany zgodnie z art. 3 ustawy Pzp do jej stosowania. Zasada konkurencyjności

a) Beneficjent nie będący podmiotem zobowiązany zgodnie z art. 3 ustawy Pzp do jej stosowania, w przypadku zamówień publicznych przekraczających wartość **50 tys. PLN netto**,

b) Beneficjenci zobowiązani do stosowania ustawy Pzp: - zamówienia o wartości niższej od kwoty określonej w art. 4 pkt. 8 ustawy Pzp, tj. **30 tys. EUR**, a jednocześnie przekraczającej **50 tys. PLN netto**, - w przypadku zamówień sektorowych zamówienia o wartości niższej od kwoty określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp, a jednocześnie przekraczającej **50 tys. PLN netto**.

SPOSÓB PODZIAŁU ZAMÓWIEŃ W PROJEKTACH

Zabroniony jest podział zamówienia publicznego skutkujący zaniżeniem jego wartości szacunkowej, przy czym ustalając wartość zamówienia publicznego, należy wziąć pod uwagę konieczność łącznego spełnienia następujących przesłanek:

- a. usługi, dostawy oraz roboty budowlane są tożsame rodzajowo lub funkcjonalnie,
- b. możliwe jest udzielenie zamówienia publicznego w tym samym czasie,
- c. możliwe jest wykonanie zamówienia publicznego przez jednego wykonawcę.

W przypadku udzielania zamówienia publicznego w częściach (z określonych względów ekonomicznych, organizacyjnych, celowościowych), wartość zamówienia publicznego ustala się jako łączną wartość poszczególnych jego części.

ZASADA KONKURENCYJNOŚCI

W celu uczynienia zadość zasadzie konkurencyjności należy:

- a) upublicznić zapytanie ofertowe na stronie internetowej <https://bazakonkurencyjnosci.funduszeuropejskie.gov.pl/>
- b) w przypadku Beneficjentów, którzy mają obowiązek stosowania ustawy Pzp możliwe jest zamieszczenie zapytania na stronie internetowej przeznaczonej do umieszczania zapytań ofertowych,
- c) w przypadku zamówień publicznych o wartości równej lub wyższej niż próg określony w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp – dodatkowo należy umieścić w Dzienniku Urzędowym UE w zakresie i terminach określonych w ustawie Pzp dla zamówień publicznych o takiej wartości.

ROZEZNANIE RYNKU W ZASADZIE KONKURENCYJNOŚCI.

Rozeznania rynku dokonuje się w przypadku zamówień o wartości od 20 tys. PLN netto do 50 tys. PLN netto włącznie, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT). Ma ono na celu wykazanie, że dana usługa, dostawa lub robota budowlana została wykonana po cenie nie wyższej niż cena rynkowa.

- W celu udokumentowania, że zamówienie zostało wykonane po cenie nie wyższej niż cena rynkowa, niezbędne jest przedstawienie co najmniej wydruku zapytania ofertowego zamieszczonego na stronie internetowej beneficjenta (**IZ w wytycznych projektowych może wskazać inną stronę**) wraz z otrzymanymi ofertami lub potwierdzenie wysłania zapytania ofertowego do co najmniej trzech potencjalnych wykonawców, o ile na rynku istnieje co najmniej trzech potencjalnych wykonawców danego zamówienia, wraz z otrzymanymi ofertami. W przypadku, gdy w wyniku upublicznienia zapytania ofertowego lub skierowania zapytania do potencjalnych wykonawców Zamawiający nie otrzymał ofert, niezbędne jest przedstawienie np. wydruków stron internetowych z opisem towar/usługi i ceną lub wydruków maili z informacją na temat ceny za określony towar/usługę, albo innego dokumentu.
- **brak zobowiązania do zawarcia umowy (zamówienia 20–50 tyś.)**

ZASADA KONKURENCYJNOŚCI – ZASADY ZAPYTANIA OFERTOWEGO

Zapytanie ofertowe musi zawierać w szczególności:

- niedyskryminacyjny opis przedmiotu zamówienia;
- warunki udziału w postępowaniu oraz sposób dokonywania oceny ich spełniania;
- kryteria oceny ofert wraz z opisem przyznawania punktacji dla danego kryterium;
- termin składania ofert (min.7 dni kalendarzowych dla dostaw i usług, min. 14 dni kalendarzowych dla robót budowlanych, z wyjątkiem terminów określonych dla zamówień powyżej progów unijnych);
- informacja na temat wykluczenia o którym mowa w punkcie 8 Wytycznych (konflikt interesów);
- określenie warunków zmian umowy zawartej w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia o ile przewiduje się możliwość zmiany takiej umowy;

ZASADA KONKURENCYJNOŚCI – ZASADY ZAPYTANIA OFERTOWEGO

Zapytanie ofertowe musi zawierać:

- możliwość udzielenia zamówień publicznych uzupełniających (jeśli Beneficjent przewiduje udzielanie takich zamówień) – wysokość zamówień uzupełniających nie może przekroczyć 50% wartości zamówienia publicznego podstawowego.

ZASADA KONKURENCYJNOŚCI – ZASADY ZAPYTANIA OFERTOWEGO

Informację o wyniku postępowania umieszcza się na powszechnie dostępnej stronie internetowej, przy czym w przypadku upublicznienia zapytania ofertowego na stronie internetowej

<https://bazakonkurencyjnosci.funduszeuropejskie.gov.pl/>

informację o wyniku postępowania umieszcza się co najmniej na tej stronie internetowej. Informacja o wyniku postępowania powinna zawierać co najmniej nazwę wybranego wykonawcy. Na wniosek wykonawcy, który złożył ofertę, istnieje obowiązek udostępnienia wnioskodawcy protokołu postępowania o udzielenie zamówienia, przy czym nie dotyczy to załączników do protokołu np. złożonych ofert.

ZASADA KONKURENCYJNOŚCI – ZASADY ZAPYTANIA OFERTOWEGO

W celu spełnienia zasady konkurencyjności należy:

- Należy wybrać najkorzystniejszą z pośród złożonych ofert w oparciu o ustalone kryteria.
- Należy sporządzić pisemny protokół postępowania o udzielenie zamówienia zawierający w szczególności:
 - informacje o sposobie upublicznienia postępowania ofertowego;
 - wykaz ofert wraz z datą wpłynięcia;
 - informację o spełnieniu warunków udziału w postępowaniu nie podleganiu/podleganiu wykluczeniu;
 - Informację o wagach punktowych lub procentowych przypisanych do poszczególnych kryteriów oceny i sposobie przyznania punktacji poszczególnym wykonawcom;
 - wskazanie wybranej oferty wraz z uzasadnieniem wyboru; data i podpis zamawiającego.

Należy upublicznić wynik postępowania na stronie internetowej wskazanej w komunikacie ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, a do czasu jej uruchomienia informację tą należy wysłać do każdego oferenta, który złożył ofertę oraz opublikować na własnej stronie internetowej.

ZASADA KONKURENCYJNOŚCI – ZASADY ZAPYTANIA OFERTOWEGO

W celu spełnienia zasady konkurencyjności należy:

Zawarcie pisemnej umowy z wykonawcą, który złożył najkorzystniejszą ofertę.

Uwaga!

W przypadku gdy wybrany wykonawca odmówi podpisania umowy możliwe jest podpisanie umowy z kolejnym wykonawcą, który uzyskał kolejną najwyższą liczbę punktów.

Jeżeli w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia nie wpłynie żadna oferta dopuszcza się zawarcie umowy z dowolnym wykonawcą na warunkach określonych w zapytaniu ofertowym.

Nie jest możliwe dokonywanie istotnych zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, chyba że w zapytaniu ofertowym została przewidziana możliwość oraz warunki dokonania takiej zmiany.

ZASADA KONKURENCYJNOŚCI – ZASADY ZAPYTANIA OFERTOWEGO

Zasady konkurencyjności nie stosuje się:

1. Do zamówień, których przedmiotem jest nabycie nieruchomości, dzierżawy, najmu;
2. Wydatków rozliczanych uproszczoną metodą, o której mowa w podrozdziale 6.6 i 8.6 Wytycznych

ZASADA KONKURENCYJNOŚCI – ZASADY ZAPYTANIA OFERTOWEGO

Szczegółowe zasady udzielania zamówień

Beneficjent udzielając zamówienia o wartości szacunkowej do 50.000 PLN netto włącznie tj. bez podatku od towarów i usług (VAT), oraz w przypadku zamówień publicznych, dla których nie stosuje się procedur wyboru wykonawcy, o których mowa w podrozdziale 6.5 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności zobowiązany jest do potwierdzenia, że wydatek został dokonany w sposób racjonalny, efektywny i przejrzysty, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

W tym celu oraz w szczególności – w celu pozyskania, porównania i wyboru najkorzystniejszej oferty rynkowej – Wnioskodawca/Beneficjent zobowiązany jest do przeprowadzenia stosownego rozpoznania rynku dostaw, usług lub robót budowlanych, przykładowo poprzez: bezpośrednie skierowanie zapytania ofertowego dotyczącego realizowanego zamówienia do potencjalnych oferentów; przeprowadzenie badania rynku poprzez analizę stron www lub drogą telefoniczną.

ZASADA KONKURENCYJNOŚCI – ZASADY ZAPYTANIA OFERTOWEGO

Wybór formy dokonania rozeznania rynku należy do Zamawiającego. W każdym przypadku Zamawiający zobowiązany jest jednak do udokumentowania przeprowadzonej procedury, poprzez zgromadzenie i archiwizację dokumentacji (np. zapytania ofertowe, pisemne oferty, zrzuty ekranowe) lub sporządzenie stosownej notatki.

Efektom przeprowadzonej procedury rozeznania rynku powinno być porównanie minimum trzech ofert, chyba że w jej wyniku Wnioskodawca/Beneficjent nie pozyska wymaganej liczby ofert.

ZASADA KONKURENCYJNOŚCI – ZASADY ZAPYTANIA OFERTOWEGO

Konflikt interesów

Co do zasady niekwalifikowalne będą wydatki poniesione w wyniku udzielonego zamówienia w którym doszło do konfliktu interesu.

Konflikt interesu należy rozumieć w szczególności jako taką zależność, która oznacza brak bezstronności i obiektywizmu przy wyłanianiu przez beneficjenta wykonawcy do realizacji usług, dostaw lub robót budowlanych w ramach realizowanego projektu.

Konfliktem interesu będzie również realizacja zamówienia przez wykonawcę/podwykonawcę powiązanego kapitałowo lub osobowo z beneficjentem.

PROGI W ZAMÓWIENIACH PUBLICZNYCH

Zamówienia:

- Dla dostaw lub usług – Finanse publiczne – 135.000 EURO – 563.612,00 zł.
 - Samorządowe – 209.000 EURO – 872.554,00 zł.
 - Sektorowe – 418.000 EURO – 1.745.108,00
 - Obronność i bezpieczeństwo – 418.000 EURO – 1.745.108,00 zł.
- Dla robót budowlanych
 - Wszyscy – 5.225.000 EURO 21.813.853,00 zł.
- Usługi społeczne:
 - Bez ustawy – 750 000.00 EURO.
 - Wg ustawy (forma okrojona) – powyżej 750 000.00 EURO

ZMIENIONO ART. 13 UST. 1 PZP

1. Zamawiający po zatwierdzeniu albo uchwaleniu planu finansowego zgodnie z obowiązującymi zamawiającego przepisami, statutem lub umową, a w przypadku zamawiających, którzy nie sporządzają planu finansowego – raz w roku, może przekazać Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej lub zamieścić na stronie internetowej w miejscu wyodrębnionym dla zamówień, zwanym dalej „profilem nabywcy”, wstępne ogłoszenie informacyjne o planowanych w terminie następnych 12 miesięcy zamówieniach lub umowach ramowych, których wartość jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8.

ZMIENIONO ART. 13 UST. 1 PZP

2. **STARY ZAPIS** – Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 1, zamawiający może zamieścić w profilu nabywcy po przekazaniu ogłoszenia o profilu nabywcy Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej drogą elektroniczną zgodnie z formą i procedurami wskazanymi na stronie internetowej określonej w dyrektywie.
2. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 1, zamawiający może zamieścić w profilu nabywcy po upływie 48 godzin od przekazania ogłoszenia Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej.

UCHYLONO ART. 13 UST. 1 PZP

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do planowanych zamówień na usługi, o których mowa w art. 5 ust. 1, oraz planowanych zamówień udzielanych w trybie innym niż przetarg nieograniczony, przetarg ograniczony, negocjacje z ogłoszeniem lub dialog konkurencyjny.

DODANO ART. 13A PZP

1. Zamawiający, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2, oraz ich związki, nie później niż 30 dni od dnia przyjęcia budżetu lub planu finansowego przez uprawniony organ, sporządzają plany postępowań o udzielenie zamówień, jakie przewidują przeprowadzić w danym roku finansowym oraz zamieszczają je na stronie internetowej.
2. Plan postępowań o udzielenie zamówień zawiera w szczególności informacje dotyczące:
 - 1) przedmiotu zamówienia;
 - 2) rodzaju zamówienia według podziału na zamówienia na roboty budowlane, dostawy lub usługi;
 - 3) przewidywanego trybu lub innej procedury udzielenia zamówienia;
 - 4) orientacyjnej wartości zamówienia;
 - 5) przewidywanego terminu wszczęcia postępowania w ujęciu kwartalnym lub miesięcznym.

DODANO ART. 13a PZP

3. Zamawiający, inni niż wymienieni w ust. 1, mogą zamieszczać na stronie internetowej plany postępowań o udzielenie zamówień.
4. Zamawiający mogą nie zamieszczać na stronie internetowej informacji o postępowaniach o udzielenie zamówień, jeżeli wymaga tego ochrona informacji niejawnych

ZESPÓŁ KONTROLUJĄCY – NOWA INSTYTUCJA

Art. 20a. (wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia)

1. W przypadku zamówienia na roboty budowlane lub usługi, którego wartość jest równa lub przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 1 000 000 euro, do nadzoru nad realizacją udzielonego zamówienia powołuje się zespół osób, zwany dalej „zespołem”.
2. Zespół powoływany jest dla jednego lub więcej powiązanych ze sobą zamówień.
3. Co najmniej dwóch członków zespołu jest powoływanych do komisji przetargowej.
4. Zespołu nie powołuje się, jeżeli zamawiający w inny sposób zapewnia udział co najmniej dwóch członków komisji przetargowej w nadzorze nad realizacją udzielonego zamówienia.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ OSÓB ZAJMUJĄCYCH SIĘ ZAMÓWIENIAMI

Art. 17 ust. 1. Osoby wykonujące czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia podlegają wyłączeniu, jeżeli:

- 1) Ubiegają się o udzielenie tego zamówienia;
- 2) Pozostają w związku małżeńskim, w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia lub są związane z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli z wykonawcą, jego zastępcą prawnym lub członkami organów zarządzających lub organów nadzorczych wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia;
- 3) Przed upływem 3 lat od dnia wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia pozostawały w stosunku pracy lub zlecenia z wykonawcą lub były członkami organów zarządzających lub organów nadzorczych wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia;
- 4) Pozostają z wykonawcą w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności tych osób;
- 5) Zostały prawomocnie skazane za przestępstwo popełnione w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia, przestępstwo przekupstwa, przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu lub inne przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ OSÓB ZAJMUJĄCYCH SIĘ ZAMÓWIENIAMI C.D. – NOWE REGULACJE

Art. 17 ust. 2.

Osoby wykonujące czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia składają, pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, w formie pisemnej oświadczenie o braku lub istnieniu okoliczności, o których mowa w ust. 1. Przed odebraniem oświadczenia, kierownik zamawiającego lub osoba, której powierzył czynności w postępowaniu, uprzedza osoby składające oświadczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

2a. Kierownik zamawiającego lub osoba, której powierzył czynności w postępowaniu, w razie uzasadnionego podejrzenia, że pomiędzy pracownikami zamawiającego lub innymi osobami zatrudnionymi przez zamawiającego, które mają bezpośredni lub pośredni wpływ na wynik postępowania, a wykonawcami zachodzi relacja określona w ust. 1 pkt 2-4, odbiera od tych osób, pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, oświadczenie w formie pisemnej w przedmiocie okoliczności, o których mowa w ust. 1. Przed odebraniem oświadczenia, kierownik zamawiającego lub osoba, której powierzył czynności w postępowaniu, uprzedza osoby składające oświadczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ OSÓB ZAJMUJĄCYCH SIĘ ZAMÓWIENIAMI C.D. – NOWE REGULACJE

3. Czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia podjęte przez osobę podlegającą wyłączeniu po powzięciu przez nią wiadomości o okolicznościach, o których mowa w ust. 1, powtarza się, z wyjątkiem otwarcia ofert oraz innych czynności faktycznych niewpływających na wynik postępowania.

Art. 18.

1. Za przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia odpowiada kierownik zamawiającego.
2. Za przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia odpowiadają także inne osoby w zakresie, w jakim powierzono im czynności w postępowaniu oraz czynności związane z przygotowaniem postępowania. Kierownik zamawiającego może powierzyć pisemnie wykonywanie zastrzeżonych dla niego czynności, określonych w niniejszym rozdziale, pracownikom zamawiającego.
3. Jeżeli przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia na podstawie przepisów odrębnych jest zastrzeżone dla organu innego niż kierownik zamawiającego, przepisy dotyczące kierownika zamawiającego stosuje się odpowiednio do tego organu.

TRYBY UDZIELENIA ZAMÓWIENIA - ART. 10 PZP

1. Podstawowymi trybami udzielania zamówienia są przetarg nieograniczony oraz przetarg ograniczony.
2. Zamawiający może udzielić zamówienia w trybie negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego, negocjacji bez ogłoszenia, zamówienia z wolnej ręki, zapytania o cenę, partnerstwa innowacyjnego albo licytacji elektronicznej tylko w przypadkach określonych w ustawie.

PARTNERSTWO INNOWACYJNE - SPOSÓB PROWADZENIA POSTĘPOWANIA

Art. 73a ust. 1

Partnerstwo innowacyjne to tryb udzielenia zamówienia, w którym:

- w odpowiedzi na publiczne ogłoszenie o zamówieniu zamawiający zaprasza wykonawców dopuszczonych do udziału w postępowaniu (wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu);
- do składania ofert wstępnych;
- prowadzi z nimi negocjacje;
- a następnie zaprasza do składania ofert na opracowanie innowacyjnego produktu, usług lub robót budowlanych niedostępnych na rynku oraz sprzedaż tych produktów, usług lub robót budowlanych.

PARTNERSTWO INNOWACYJNE, ZAŁOŻENIA

Partnerstwo innowacyjne składa się z etapów odpowiadających kolejności działań w procesie badawczo-rozwojowym, w szczególności może obejmować opracowanie prototypów oraz wytworzenie produktów, świadczenie usług lub ukończenie robót budowlanych.

Zamawiający może po każdym etapie zakończyć partnerstwo innowacyjne lub, w przypadku partnerstwa innowacyjnego z kilkoma partnerami, zmniejszyć liczbę partnerów przez rozwiązanie poszczególnych umów, pod warunkiem że zamawiający wskazał w specyfikacji istotnych warunków zamówienia taką możliwość oraz określił warunki skorzystania z niej.

NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY W POZOSTAŁYCH TRYBACH

Skrócenie terminów. Dla przetargu nieograniczonego powyżej progu 35 dni (teraz 40), jako termin podstawowy oraz 30 dni (teraz 40) na składanie ofert w ograniczonym powyżej progu.

- dodanie przetargu przyspieszonego do przetargu nieograniczonego (15 dni termin na składanie ofert):
- rozszerzenie przesłanek zastosowania trybu negocjacji z ogłoszeniem oraz dialogu konkurencyjnego (m.in. rozwiązania dostępne na rynku nie mogą zaspokoić, bez ich dostosowania, potrzeb zamawiającego oraz roboty budowlane, dostawy lub usługi obejmują rozwiązania projektowe lub innowacyjne).
- zamieszczenie informacji z otwarcia ofert na stronie internetowej (obowiązkowe);
- zmiany dotyczące zamówienia z wolnej ręki (zamówienie dodatkowe jako zmiana umowy, nowa treść zamówienia uzupełniającego, in-house od 1 stycznia 2017 roku).

TRYBY NEGOCJACYJNE ZMIANA PRZESŁANEK

Negocjacje z ogłoszeniem:

- w postępowaniu prowadzonym uprzednio w trybie przetargu nieograniczonego lub przetargu ograniczonego wszystkie oferty zostały odrzucone na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5 lub 9 lub zamawiający unieważnił postępowanie na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 4 z tego względu, że ceny wszystkich ofert przekraczały kwotę, jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, a pierwotne warunki zamówienia nie zostały w istotny sposób zmienione
- rozwiązania dostępne na rynku nie mogą zaspokoić, bez ich dostosowania potrzeb zamawiającego

TRYBY NEGOCJACYJNE ZMIANA PRZESŁANEK

Negocjacje z ogłoszeniem:

- Zamówienia obejmują rozwiązania projektowe lub innowacyjne
- Zamówienie nie może zostać udzielone bez wcześniejszych negocjacji z uwagi na szczególne okoliczności dotyczące jego charakteru, stopnia złożoności lub uwarunkowań prawnych lub finansowych lub z uwagi na ryzyko związane z zamówieniem
- Zamawiający nie może opisać przedmiotu zamówienia w wystarczająco precyzyjny sposób przez odniesienie do norm, specyfikacji technicznych

ZAMÓWIENIA Z WOLNEJ RĘKI

Dostawy, usługi, roboty budowlane mogą być świadczone tylko przez jednego wykonawcę:

- z przyczyn technicznych o obiektywnym charakterze,
 - z przyczyn związanych z ochroną praw wyłącznych wynikających
 - z odrębnych przepisów
- Jeżeli nie istnieje rozwiązanie alternatywne lub rozwiązanie zastępcze, a brak konkurencji nie jest wynikiem sztucznego zawężenia parametrów zamówienia

W postępowaniu prowadzonym uprzednio w trybie przetargu nieograniczonego albo przetargu ograniczonego nie wpłynął żaden wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, nie wpłynęły żadne oferty lub wszystkie oferty ze względu na ich niezgodność z opisem przedmiotu zamówienia lub wszyscy wykonawcy zostali wykluczeni z postępowania lub nie spełnili warunków udziału w postępowaniu, a pierwotne warunki zamówienia nie w istotny sposób zmienione

ZAMÓWIENIA Z WOLNEJ RĘKI

- W przypadku udzielenia, w okresie 3 lat od udzielenia zamówienia podstawowego, dotychczasowemu wykonawcy, zamówienia polegającego na powtórzeniu **podobnych** usług lub robót budowlanych, jeżeli takie zamówienie było przewidziane w ogłoszeniu o zamówieniu dla zamówienia podstawowego i jest zgodne z jego przedmiotem oraz całkowita wartość tego zamówienia została uwzględniona przy obliczaniu jego wartości.
- W OPZ należy wskazać ewentualny zakres tych usług lub robót oraz warunki na jakich zostaną one udzielone.

ZAMÓWIENIA Z WOLNEJ RĘKI

W przypadku udzielenia dotychczasowemu wykonawcy zamówienia podstawowego, zamówienia na dodatkowe dostawy, których celem jest częściowa wymiana dostarczonych produktów lub instalacji albo zwiększenie bieżących dostaw lub rozbudowa istniejących instalacji, jeżeli zmiana wykonawcy zobowiązywałaby zamawiającego do nabywania materiałów o innych właściwościach technicznych, co powodowałoby niekompatybilność techniczną lub nieproporcjonalnie duże trudności techniczne w użytkowaniu i utrzymaniu tych produktów lub instalacji.

Czas trwania umowy nie może przekraczać 3 lat.

USŁUGI SPOŁECZNE – NOWA INSTYTUCJA W PZP

Usługi skatalogowane w załącznikach XIV i XVII tzw. dyrektywy klasycznej dotyczącej zamówień publicznych.

(m.in. Usługi pocztowe, sprzątań, ochroniarskie, restauracyjne, hotelarskie, obsługi prawnej).

- do wartości 750 tyś. EURO – stosowanie własnego regulaminu z wytycznymi określonymi w uPzp
- (publikacja w BIP ogłoszenia o zamówieniu oraz o udzieleniu zamówienia, publikacja zaproszenia do składania ofert z podaniem wszystkich niezbędnych do złożenia oferty informacji).
- od wartości 750 tyś. EURO postępowanie przetargowe wg zapisów uPzp jednak nie w pełni.

Dla zamówień o wartości nieprzekraczającej równowartości 750 tyś. EURO Zalecane posiadanie własnego regulaminu dotyczącego zamówień na usługi społeczne zbliżonego do regulaminu zamówień do 30 tys.

USŁUGI SPOŁECZNE – PONIŻEJ 750 TYŚ. EURO

Publikacja ogłoszenia o zamówieniu, zamówienia oraz ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w B.I.P. na stronie internetowej Zamawiającego.

Zamawiający proceduje zamówienie wg wytycznych samodzielnie określonych z zachowaniem zasady równego traktowania i uczciwej konkurencji oraz przejrzystości i proporcjonalności oraz art. 17 i 18 uPzp.

USŁUGI SPOŁECZNE – PONIŻEJ 750 TYŚ. EURO

Art. 138o.

1. Jeżeli wartość zamówienia na usługi społeczne jest mniejsza niż 750 tys. zamawiający może udzielić zamówienia stosując następujące przepisy.
2. Zamawiający udziela zamówienia w sposób przejrzysty, obiektywny i niedyskryminujący.
3. Zamawiający zamieszcza na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej, a jeżeli nie ma strony podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej, na stronie internetowej, ogłoszenie o zamówieniu, które zawiera informacje niezbędne z uwagi na okoliczności jego udzielenia, w szczególności:
 - 1) termin składania ofert uwzględniający czas niezbędny do przygotowania i złożenia oferty;
 - 2) opis przedmiotu zamówienia oraz określenie wielkości lub zakresu zamówienia;
 - 3) kryteria oceny ofert.

USŁUGI SPOŁECZNE – KATALOG

Dla zamawiających klasycznych katalog ulokowany w załączniku XIV do tzw. Dyrektywy klasycznej:

- usługi pozyskania personelu pomocy domowej, pielęgniarstwa, medycznej, Usługi administracji publicznej, obrony i zabezpieczenia socjalnego, Usługi edukacyjne i szkoleniowe, Usługi w zakresie
- organizowania wystaw, targów i kongresów, usługi w zakresie organizacji imprez kulturalnych, festiwali, usługi w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia społecznego, Usługi hotelowe i restauracyjne, usługi dostarczania posiłków, Usługi prawne, usługi detektywistyczne i ochroniarskie, usługi pocztowe. Inne.

USŁUGI SPOŁECZNE – POWYŻEJ 750 TYŚ. EURO

- Publikacja ogłoszenia o zamówieniu, oraz ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Dz.U.U.E.. na stronie internetowej Zamawiającego.
- Zamawiający proceduje zamówienie wg wytycznych samodzielnie określonych z zachowaniem zasady równego traktowania i uczciwej konkurencji oraz przejrzystości i proporcjonalności oraz art. 17 i 18 uPzp.
- Postępowanie o udzielenie zamówienia na usługi społeczne jest prowadzone z zastosowaniem przepisów działu I rozdziału 2a, działu II rozdziału 5, działu V rozdziału 3 oraz działu VI.
- Do zamówień na usługi społeczne przepisy art. 22-22d, art. 24, art. 29-30b oraz art. 32-35 stosuje się odpowiednio.
- Zamawiający nie stosuje więc ustawy Pzp w pełnym wymiarze. Całość procedury Zamawiający chcący korzystać z procedur dla usług społecznych winien przewidzieć w swoich regulaminach zamówień publicznych.
- Zamawiający nie musi stosować np. wytycznych określonych w art. 25 i 26.
- Stosuje własne terminy na składanie ofert.
- Nie musi wymagać JEDZ.

**PROWADZENIE
POSTĘPOWANIA
PRZETARGOWEGO
– TWORZENIE
SIWZ, BADANIE I
OCENA OFERT.**

ZASADY PROWADZENIA POSTĘPOWANIA - ZMIENIONY ART. 7 PZP

Przedmiotu zamówienia nie można opisywać w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję (art. 29 ust. 2 PZP).

Art. 7 PZP (po zmianie).

- Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców oraz **zgodnie z zasadami proporcjonalności i przejrzystości.**
- Zamawiający, w zakresie określonym w Porozumieniu Światowej Organizacji Handlu w sprawie zamówień rządowych i w innych umowach międzynarodowych, których stroną jest UE, zapewnia wykonawcom z państw-stron tego porozumienia i wykonawcom z państw-stron tych umów oraz robotom budowlanym, dostawom i usługom pochodzącym z tych państw, traktowanie nie mniej korzystne niż traktowanie wykonawców pochodzących z UE oraz robót budowlanych, dostaw i usług pochodzących z UE.
- Czynności związane z przygotowaniem oraz przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia wykonują osoby zapewniające bezstronność i obiektywizm.
- Zamówienia udziela się wyłącznie wykonawcy wybranemu zgodnie z przepisami PZP.

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

- wskazywać na rzeczywiste potrzeby zamawiającego,
- umożliwić wykonawcy obliczenie ceny,
- umożliwić zamawiającemu dokonanie obiektywnej oceny ofert,
- dokonanie opisu przedmiotu zamówienia powinno zostać powierzone osobom zapewniającym bezstronność i obiektywizm.
- zawierać precyzyjne i wyczerpujące zidentyfikowanie potrzeb zamawiającego,
- być przygotowany z należytą starannością,
- być opisany w sposób jednoznaczny i wyczerpujący za pomocą dokładnych i zrozumiałych określeń, z zachowaniem zasad równego traktowania i uczciwej konkurencji,
- uwzględniać wszystkie wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty.

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

- Jeżeli istnieje możliwość, że o udzielenie zamówienia będzie ubiegał się podmiot, który uczestniczył w przygotowywaniu postępowania o udzielenie tego zamówienia, zamawiający zapewnia, że udział tego podmiotu w postępowaniu nie zakłóci konkurencji.
- W szczególności zamawiający przekaze pozostałym wykonawcom informacje, które uzyskał podczas przygotowania postępowania oraz wyznacza termin na złożenie ofert.
- Zamawiający wskazuje w protokole środki mające na celu zapobieżenie zakłóceniu konkurencji

ZATRUDNIANIE NA UMOWĘ O PRACĘ – DODANY ART. 29 UST. 3A PZP

Zamawiający określa w OPZ na usługi lub roboty budowlane:

- wymagania zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane przez zamawiającego czynności w zakresie realizacji zamówienia,
- – jeżeli wykonanie tych czynności polega na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 Kodeksu pracy, czyli: **wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę**

UMOWY O PRACĘ ALE TYLKO W OGRANICZONYM ZAKRESIE.

ZNAKI TOWAROWE – ZMIENIONY ART. 29 UST. 3 PZP

~~3. Przedmiotu zamówienia nie można opisywać przez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, chyba że jest to uzasadnione specyfiką przedmiotu zamówienia i zamawiający nie może opisać przedmiotu zamówienia za pomocą dostatecznie dokładnych określeń, a wskazaniu takiemu towarzyszą wyrazy "lub równoważny".~~

3. Przedmiotu zamówienia nie można opisywać przez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, jeżeli mogłoby to doprowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania niektórych wykonawców lub produktów, chyba że jest to uzasadnione specyfiką przedmiotu zamówienia i zamawiający nie może opisać przedmiotu zamówienia za pomocą dostatecznie dokładnych określeń, a wskazaniu takiemu towarzyszą wyrazy „lub równoważny”

WŁASNOŚĆ INTELEKTUALNA/LICENCJE – DODANY ART.29 UST. 3B PZP

Zamawiający może określić w opisie przedmiotu zamówienia konieczność:

- przeniesienia praw własności intelektualnej

lub

- udzielania licencji
- Prawo własności intelektualnej:
 - Prawo autorskie
 - Patenty
 - Znaki towarowe

GOSPODARKA, ŚRODOWISKO, SPOŁECZEŃSTWO – ZMIENIONY ART. 29 UST. 4 PZP

Zamawiający może określić w OPZ wymagania związane z realizacją zamówienia, które mogą obejmować aspekty gospodarcze, środowiskowe, społeczne, związane z innowacyjnością lub zatrudnieniem, w szczególności dotyczące zatrudnienia:

- bezrobotnych w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- młodocianych, o których mowa w przepisach prawa pracy, w celu przygotowania zawodowego;
- osób niepełnosprawnych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- innych osób niż wyżej określone , o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2013r. o zatrudnieniu socjalnym lub we właściwych przepisach państw członkowskich UE lub EOG

OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE - DODANY ART. 29 UST. 5 I 6 PZP

W przypadku zamówień przeznaczonych do użytku osób fizycznych, w tym pracowników zamawiającego, opis przedmiotu zamówienia sporządza się z uwzględnieniem wymagań w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych lub projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników.

W przypadku gdy wymagania te wynikają z aktu prawa UE, przedmiot zamówienia, w zakresie projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników, opisuje się przez odesłanie do tego aktu.

SPOSÓB OPISU PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA - ZMIENIONY ART. 30 PZP

Zamawiający opisuje przedmiot zamówienia przez określenie wymagań dotyczących:

- wydajności

lub

- funkcjonalności, w tym wymagań środowiskowych, pod warunkiem że podane parametry są dostatecznie precyzyjne, aby umożliwić wykonawcom ustalenie przedmiotu zamówienia, a zamawiającemu udzielenie zamówienia.

SPOSÓB OPISU PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA - ZMIENIONY ART. 30 PZP

Zamawiający OPZ przez odniesienie się w kolejności preferencji do:

- Polskich Norm przenoszących normy europejskie,
- norm innych państw członkowskich EOG przenoszących normy europejskie,
- europejskich ocen technicznych,
- wspólnych specyfikacji technicznych, rozumianych jako specyfikacje techniczne w dziedzinie produktów teleinformatycznych,
- norm międzynarodowych,
- specyfikacji technicznych,
- innych systemów referencji technicznych ustanowionych przez europejskie organizacje normalizacyjne.

SPOSÓB OPISU PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA - ZMIENIONY ART. 30 PZP

Zamawiający opisuje przedmiot zamówienia przez odniesienie do:

- norm, europejskich ocen technicznych,
- specyfikacji technicznych i
- systemów referencji technicznych, o których mowa w pkt 2, oraz
- przez odniesienie do wymagań dotyczących wydajności lub funkcjonalności, o których mowa w pkt 1, w zakresie wybranych cech.

SPOSÓB OPISU PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA - ZMIENIONY ART. 30 PZP

Zamawiający opisuje przedmiot zamówienia przez odniesienie do kategorii wymagań dotyczących:

- wydajności lub
- funkcjonalności,
- przez odniesienie do:
 - norm, europejskich ocen technicznych,
 - specyfikacji technicznych i
 - systemów referencji technicznych, stanowiących środek domniemania zgodności z tego rodzaju wymaganiami dotyczącymi wydajności lub funkcjonalności

JEDZ – JEDNOLITY EUROPEJSKI DOKUMENT ZAMÓWIENÍ

Dodany art. 10a ust. 1

- **Komunikacja odbywa się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, w tym dotyczy to:**
- **oświadczenia składanego na formularzu jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia, sporządzonego zgodnie z wzorem standardowego formularza określonego w rozporządzeniu wykonawczym Komisji Europejskiej wydanym na podstawie art. 59 ust. 2 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 80 ust. 3 dyrektywy 2014/25/UE, zwanego dalej „jednolitym dokumentem”.**
- **Przepis art. 10a w zakresie JEDZ stosuje się od dnia 18 kwietnia 2018 r. JEDZ – jednolity europejski dokument zamówień**

PERSPEKTYWA PRAWA UNIJNEGO

ESPD – European Single Procurement Document

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji Europejskiej z dnia 5 stycznia 2016r. ustanawiające formularz jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia
- art. 59 dyrektywy 2014/24/UE oraz 80 ust. 3 dyrektywy 2014/25/UE – bezpłatna krajowa baza danych z dostępem do wszystkich niezbędnych dokumentów i zaświadczeń
- System e-Certis

REGULACJE W PRAWIE KRAJOWYM

Rozbudowane oświadczenie własne przedsiębiorcy o spełnianiu warunków udziału w postępowaniu oraz braku podstaw wykluczenia z postępowania.

- Informacje zawarte w oświadczeniu stanowią wstępne potwierdzenie, że wykonawca:
 - nie podlega wykluczeniu;
 - spełnia warunki udziału w postępowaniu;
 - spełnia kryteria selekcji.

REGULACJE W PRAWIE KRAJOWYM - DODANY ART. 25A PZP

Wykonawca składa aktualne na dzień składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu oświadczenie w zakresie wskazanym przez zamawiającego w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

- **Jeżeli wartość zamówienia jest równa lub przekracza tzw. progi unijne wykonawca ma obowiązek złożenia oświadczenie w formie JEDZ.**
- Wykonawca może wykorzystać w JEDZ nadal aktualne informacje zawarte w innym JEDZ złożonym w odrębnym postępowaniu o udzielenie zamówienia

SKŁADANIE JEDZ PRZEZ KONSORCJUM

Każdy wykonawca wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia publicznego składa oświadczenie JEDZ.

Złożony JEDZ powinien potwierdzać spełnianie warunków udziału w postępowaniu, w zakresie w którym każdy z wykonawców wskazuje spełnianie ww. warunków lub kryteriów selekcji.

SKŁADANIE JEDZ PRZEZ PODMIOT TRZECI

Jeżeli wykonawca polega na zdolnościach innych podmiotów, ma on obowiązek złożyć JEDZ tych podmiotów w zakresie, w jakim powołuje się na ich zasoby.

Złożony JEDZ powinien potwierdzać spełnianie warunków udziału w postępowaniu, w zakresie w którym każdy z wykonawców wskazuje spełnianie ww. warunków lub kryteriów selekcji.

ROLA ZAMAWIAJĄCEGO

- Wskazanie zakresu wypełnienia w SIWZ oraz ogłoszeniu o zamówieniu
- Brak możliwości modyfikacji wzoru JEDZ
- Możliwość wezwania do uzupełnienia (art. 26 ust. 3 PZP)
- Możliwość wyjaśnienia dokumentów (art. 26 ust. 4 PZP)

JEDZ ZAWARTOŚĆ

Część I – informacje dotyczące postępowania o udzielenie zamówienia oraz instytucji zamawiającej/podmiotu zamawiającego.

Część II – informacje dotyczące wykonawcy.

Część III – kryteria wykluczenie.

Część IV – kryteria kwalifikacji.

Część V – ograniczenie liczny kwalifikujących się kandydatów.

Część VI – oświadczenia końcowe.

WARUNKI UDZIAŁU W POSTĘPOWANIU – ZMIANY

W ślad za dyrektywą klasyczną 2014/24/UE warunki udziału w postępowaniu mogą dotyczyć:

- uprawnień do prowadzenia określonej działalności zawodowej, o ile wynika to z odrębnych przepisów;
- (koncesja, zezwolenie licencja, dokumentu potwierdzającego, że wykonawca jest wpisany do jednego z rejestrów zawodowych lub handlowych). w przypadku zamówienia na usługi – dokumentu potwierdzającego status członkowski wykonawcy w określonej organizacji.

W sytuacji ekonomicznej lub finansowej;

- sprawozdanie finansowe z opinią biegłego (podmioty zobowiązane), lub inne dokumenty potwierdzające wysokość i zakres aktywów i pasywów – 3 lata lub mniej.
- oświadczenia wykonawcy o rocznym obrocie wykonawcy lub o obrocie wykonawcy w obszarze objętym zamówieniem – 3 lata i mniej.
- Informacja z banku lub SKOK o wysokości środków lub zdolności kredytowej – max 1 miesiąc przed terminem składania ofert.
- Dokument potwierdzający posiadanie przez wykonawcę ubezpieczenia OC z sumą gwarancyjną określoną przez Zamawiającego (zalecana np. Polisa)

WARUNKI UDZIAŁU W POSTĘPOWANIU - ZMIANY

Zdolności technicznej lub zawodowej:

- wykaz robót budowlanych - 5 lat - referencje lub inne dowody wystawione przez podmiot zlecający robotę lub inny dokument potwierdzający.
- wykazu dostaw lub usług wykonanych, a w przypadku świadczeń okresowych lub ciągłych również wykonywanych - < 3 lata - referencje lub inne dowody wystawione przez podmiot zlecający dostawę/usługę lub oświadczenie własne w braku możliwości dokumentu zlecniodawcy.
- wykazu narzędzi, wyposażenia zakładu lub urządzeń technicznych, opisu urządzeń technicznych oraz środków organizacyjno-technicznych zastosowanych przez wykonawcę w celu zapewnienia jakości oraz opisu zaplecza naukowo-badawczego posiadanego przez wykonawcę lub które będzie pozostawało w dyspozycji wykonawcy,

WARUNKI UDZIAŁU W POSTĘPOWANIU - ZMIANY

- wykazu systemów zarządzania łańcuchem dostaw i śledzenia łańcucha dostaw, które wykonawca będzie mógł zastosować w celu wykonania zamówienia publicznego;
- wykazu środków zarządzania środowiskowego, które wykonawca będzie mógł zastosować w celu wykonania zamówienia publicznego;
- oświadczenia o wyrażeniu zgody na przeprowadzenie kontroli zdolności produkcyjnych lub zdolności technicznych wykonawcy, a w razie konieczności także dostępnych mu środków naukowych i badawczych, jak również środków kontroli jakości, z których będą korzystać,
- oświadczenia na temat wielkości średniego rocznego zatrudnienia u wykonawcy oraz liczebności kadry kierowniczej w ostatnich 3 latach,
- oświadczenia na temat wykształcenia i kwalifikacji zawodowych wykonawcy lub kadry kierowniczej wykonawcy,
- wykazu osób, skierowanych przez wykonawcę do realizacji zamówienia publicznego.

SPOŁECZNA I ZAWODOWA INTEGRACJA – ART. 22 PZP

Wzmocnione klauzule społeczne dotyczące zastrzegania zamówień zakładom pracy chronionej i innym wykonawcom, których głównym celem jest społeczna i zawodowa integracja osób defaworyzowanych.

Zamawiający będzie mógł ustalić, nie mniejszy niż 30% próg zatrudnienia osób defaworyzowanych, przez zakłady pracy chronionej lub wykonawców albo ich jednostki.

SPOŁECZNA I ZAWODOWA INTEGRACJA (ZAMÓWIENIE ZASTRZEŻONE)

Art. 22 ust. 2 PZP

Zamawiający może zastrzec w ogłoszeniu o zamówieniu, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie wykonawcy, których działalność obejmuje społeczną i zawodową integrację osób będących członkami grup społecznie marginalizowanych, w szczególności (w skrócie):

- osób niepełnosprawnych;
- bezrobotnych, bezdomnych;
- osób pozbawionych wolności lub zwalnianych z zakładów karnych;
- osób z zaburzeniami psychicznymi;
- osób, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy;
- osób do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia, posiadających status osoby poszukującej pracy, bez zatrudnienia;
- osób będących członkami mniejszości (...).

Dodatkowo przepis odnoszący się do opisu przedmiotu zamówienia (zatrudnienie na podstawie umowy o pracę oraz wykluczonych).

22 UST. 2 – DOKUMENTACJA OFERTY

- 1) decyzji w sprawie przyznania statusu zakładu pracy chronionej lub zakładu aktywności zawodowej, o której mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. poz. 721, z późn. zm.3)), lub innych dokumentów potwierdzających status wykonawcy jako zakładu pracy chronionej lub potwierdzających prowadzenie przez wykonawcę, lub przez jego wyodrębnioną organizacyjnie jednostkę, która będzie realizowała zamówienie publiczne, działalności obejmującej społeczną i zawodową integrację osób będących członkami grup społecznie marginalizowanych;
- 2) dokumentów potwierdzających procentowy wskaźnik zatrudnienia osób należących do jednej lub więcej kategorii, o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy, zatrudnionych przez zakłady pracy chronionej lub wykonawcę lub jego wyodrębnioną organizacyjnie jednostkę, która będzie realizowała zamówienie.

USTAWOWE DOPRECYZOWANIE WARUNKÓW UDZIAŁU W POSTĘPOWANIU (ART. 22B – 22D)

Sytuacja finansowa i ekonomiczna. Zamawiający może wymagać w szczególności:

- aby wykonawcy posiadali określony minimalny roczny obrót, w tym określony minimalny roczny obrót w obszarze objętym zamówieniem (do dwukrotności wartości zamówienia);
- aby wykonawcy przedstawili informacje na temat ich rocznych sprawozdań finansowych wykazujących, w szczególności stosunek aktywów do zobowiązań;
- posiadania przez wykonawcę odpowiedniego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

USTAWOWE DOPRECYZOWANIE WARUNKÓW UDZIAŁU W POSTĘPOWANIU (ART. 22B – 22D)

Oceniając zdolność techniczną lub zawodową wykonawcy, zamawiający może postawić minimalne warunki dotyczące wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, doświadczenia, potencjału technicznego

wykonawcy

lub osób skierowanych przez wykonawcę do realizacji zamówienia,

umożliwiającej realizację zamówienia na odpowiednim poziomie jakości.

INNE PRZEDSIĘWZIĘCIA - ART. 22D UST. 2 PZP

Wprowadzono regulację, zgodnie z którą zamawiający może uznać na każdym etapie postępowania, że wykonawca nie posiada wymaganych zasobów technicznych lub zawodowych, jeżeli wykonawca ma inne przedsięwzięcia, które mogą mieć negatywny wpływ na realizację zamówienia publicznego.

USTAWOWE DOPRECYZOWANIE WARUNKÓW UDZIAŁU W POSTĘPOWANIU (ART. 22B – 22D)

Zamawiający może oceniać zdolność wykonawcy do należytego wykonania zamówienia w szczególności w odniesieniu do jego rzetelności, kwalifikacji, efektywności i doświadczenia.

W takim przypadku zamawiający może wymagać od wykonawców wskazania w ofercie lub we wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu **imion i nazwisk osób wykonujących czynności przy realizacji zamówienia** wraz z informacją o kwalifikacjach zawodowych lub doświadczeniu tych osób.

NOWE ZASADY WYKLUCZENIA

Dodano art. 24 ust. 1 pkt 12–23 PZP

Z postępowania o udzielenie zamówienia wyklucza się:

12) wykonawcę, który nie wykazał spełniania warunków udziału w postępowaniu lub nie został zaproszony do negocjacji lub złożenia ofert wstępnych albo ofert, lub nie wykazał braku podstaw wykluczenia

13) wykonawcę będącego osobą fizyczną, którego prawomocnie skazano za przestępstwo: – **KRK – 6 miesięcy – (podmiot trzeci – obligatoryjnie/ podwykonawca nie będący podmiotem trzecim fakultatywnie).**

a) o którym mowa w art. 165a, art. 181–188, art. 189a, art. 218–221, art. 228–230a, art. 250a, art. 258 lub art. 270–309 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. poz. 553, z późn. zm.5)) lub art. 46 lub art. 48 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2016 r. poz. 176),

b) o charakterze terrorystycznym, o którym mowa w art. 115 § 20 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny

c) skarbowe

d) o którym mowa w art. 9 lub art. 10 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 769)

DODANO ART. 24 UST. 1 PKT 12-23 PZP

Z postępowania o udzielenie zamówienia wyklucza się:

14) wykonawcę, jeżeli urzędującego członka jego organu zarządzającego lub nadzorczego, wspólnika spółki w spółce jawnej lub partnerskiej albo komplementariusza w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej lub prokurenta prawomocnie skazano za przestępstwo, o którym mowa w pkt 13 – **KRK – 6 miesięcy – (podmiot trzeci – obligatoryjnie/ podwykonawca nie będący podmiotem trzecim fakultatywnie).**

15) wykonawcę, wobec którego wydano prawomocny wyrok sądu lub ostateczną decyzję administracyjną o zaleganiu z uiszczeniem podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, chyba że wykonawca dokonał płatności należnych podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne wraz z odsetkami lub grzywnami lub zawarł wiążące porozumienie w sprawie spłaty tych należności – **oświadczenie własne wykonawcy zaświadczenie ZUS/US – 3 miesiące – (podmiot trzeci – obligatoryjnie/ podwykonawca nie będący podmiotem trzecim fakultatywnie).**

DODANO ART. 24 UST. 1 PKT 12-23 PZP

Z postępowania o udzielenie zamówienia wyklucza się:

16) wykonawcę, który w wyniku zamierzonego działania lub rażącego niedbalstwa wprowadził zamawiającego w błąd przy przedstawieniu informacji, że nie podlega wykluczeniu, spełnia warunki udziału w postępowaniu lub obiektywne i niedyskryminacyjne kryteria, zwane dalej „kryteriami selekcji”, lub który zataił te informacje lub nie jest w stanie przedstawić wymaganych dokumentów

17) wykonawcę, który w wyniku lekkomyślności lub niedbalstwa przedstawił informacje wprowadzające w błąd zamawiającego, mogące mieć istotny wpływ na decyzje podejmowane przez zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia

18) wykonawcę, który bezprawnie wpływał lub próbował wpłynąć na czynności zamawiającego lub pozyskać informacje poufne, mogące dać mu przewagę w postępowaniu o udzielenie zamówienia

DODANO ART. 24 UST. 1 PKT 12-23 PZP

Z postępowania o udzielenie zamówienia wyklucza się:

19) wykonawcę, który brał udział w przygotowaniu postępowania o udzielenie zamówienia lub którego pracownik, a także osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia, o dzieło, agencyjnej lub innej umowy o świadczenie usług, brał udział w przygotowaniu takiego postępowania, chyba że spowodowane tym zakłócenie konkurencji może być wyeliminowane w inny sposób niż przez wykluczenie wykonawcy z udziału w postępowaniu

20) wykonawcę, który z innymi wykonawcami zawarł porozumienie mające na celu zakłócenie konkurencji między wykonawcami w postępowaniu o udzielenie zamówienia, co zamawiający jest w stanie wykazać za pomocą stosownych środków dowodowych

DODANO ART. 24 UST. 1 PKT 12-23 PZP

Z postępowania o udzielenie zamówienia wyklucza się:

21) wykonawcę będącego podmiotem zbiorowym, wobec którego sąd orzekł zakaz ubiegania się o zamówienia publiczne na podstawie ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2015 r. poz. 1212, 1844 i 1855 oraz z 2016 r. poz. 437 i 544); – **KRK – 6 miesięcy – (podmiot trzeci – obligatoryjnie/ podwykonawca nie będący podmiotem trzecim fakultatywnie).**

22) wykonawcę, wobec którego orzeczono tytułem środka zapobiegawczego zakaz ubiegania się o zamówienia publiczne; – **oświadczenie własne wykonawcy.**

23) wykonawców, którzy należąc do tej samej grupy kapitałowej, w rozumieniu ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2015 r. poz. 184, 1618 i 1634), złożyli odrębne oferty, oferty częściowe lub wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, chyba że wykażą, że istniejące między nimi powiązania nie prowadzą do zakłócenia konkurencji w postępowaniu o udzielenie zamówienia – **oświadczenie własne wykonawcy.**

DODANO ART. 24 UST. 5 PKT 1-8 PZP

Z postępowania o udzielenie zamówienia zamawiający **może** wykluczyć wykonawcę:

- 1) w stosunku do którego otwarto likwidację, w zatwierdzonym przez sąd układzie w postępowaniu restrukturyzacyjnym jest przewidziane zaspokojenie wierzycieli przez likwidację jego majątku lub sąd zarządził likwidację jego majątku w trybie art. 332 ust. 1 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2015 r. poz. 978, 1259, 1513, 1830 i 1844 oraz z 2016 r. poz. 615) lub którego upadłość ogłoszono, z wyjątkiem wykonawcy, który po ogłoszeniu upadłości zawarł układ zatwierdzony prawomocnym postanowieniem sądu, jeżeli układ nie przewiduje zaspokojenia wierzycieli przez likwidację majątku upadłego, chyba że sąd zarządził likwidację jego majątku w trybie art. 366 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 233, 978, 1166, 1259 i 1844 oraz z 2016 r. poz. 615) – **odpis KRS/CEiDG – 6 miesięcy**

DODANO ART. 24 UST. 5 PKT 1-8 PZP

Z postępowania o udzielenie zamówienia zamawiający może wykluczyć wykonawcę:

2) który w sposób zawiniony poważnie naruszył obowiązki zawodowe, co podważa jego uczciwość, w szczególności gdy wykonawca w wyniku zamierzonego działania lub rażącego niedbalstwa nie wykonał lub nienależycie wykonał zamówienie, co zamawiający jest w stanie wykazać za pomocą stosownych środków dowodowych;

3) jeżeli wykonawca lub osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 14, uprawnione do reprezentowania wykonawcy pozostają w relacjach określonych w art. 17 ust. 1 pkt 2-4 z:

- a) zamawiającym
- b) osobami uprawnionymi do reprezentowania zamawiającego
- c) członkami komisji przetargowej
- d) osobami, które złożyły oświadczenie, o którym mowa w art. 17 ust. 2a – chyba że jest możliwe zapewnienie bezstronności po stronie zamawiającego w inny sposób niż przez wykluczenie wykonawcy z udziału w postępowaniu

DODANO ART. 24 UST. 5 PKT 1-8 PZP

Z postępowania o udzielenie zamówienia zamawiający może wykluczyć wykonawcę:

4) który, z przyczyn leżących po jego stronie, nie wykonał albo nienależycie wykonał w istotnym stopniu wcześniejszą umowę w sprawie zamówienia publicznego lub umowę koncesji, zawartą z zamawiającym, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-4, co doprowadziło do rozwiązania umowy lub zasądzenia odszkodowania – **oświadczenie własne wykonawcy**

5) będącego osobą fizyczną, którego prawomocnie skazano za wykroczenie przeciwko prawom pracownika lub wykroczenie przeciwko środowisku, jeżeli za jego popełnienie wymierzono karę aresztu, ograniczenia wolności lub karę grzywny nie niższą niż 3000 złotych – **KRK – 6 miesięcy/ – oświadczenie własne wykonawcy**

DODANO ART. 24 UST. 5 PKT 1-8 PZP

Z postępowania o udzielenie zamówienia zamawiający może wykluczyć wykonawcę:

- 6) jeżeli urzędującego członka jego organu zarządzającego lub nadzorczego, wspólnika spółki w spółce jawnej lub partnerskiej albo komplementariusza w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej lub prokurenta prawomocnie skazano za wykroczenie, o którym mowa w pkt 5 – **KRK – 6 miesięcy/ – oświadczenie własne wykonawcy.**
- 7) wobec którego wydano ostateczną decyzję administracyjną o naruszeniu obowiązków wynikających z przepisów prawa pracy, prawa ochrony środowiska lub przepisów o zabezpieczeniu społecznym, jeżeli wymierzono tą decyzją karę pieniężną nie niższą niż 3000 złotych – **oświadczenie własne wykonawcy.**

DODANO ART. 24 UST. 5 PKT 1-8 PZP

Z postępowania o udzielenie zamówienia zamawiający może wykluczyć wykonawcę:

8) który naruszył obowiązki dotyczące płatności podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, co zamawiający jest w stanie wykazać za pomocą stosownych środków dowodowych, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 15, chyba że wykonawca dokonał płatności należnych podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne wraz z odsetkami lub grzywnami lub zawarł wiążące porozumienie w sprawie spłaty tych należności – **zaświadczenie ZUS/US/ oświadczenie własne.**

DODANO ART. 24 UST. 6 PZP

Jeżeli zamawiający przewiduje wykluczenie wykonawcy na podstawie ust. 5, wskazuje podstawy wykluczenia w ogłoszeniu o zamówieniu, w specyfikacji istotnych warunków zamówienia lub w zaproszeniu do negocjacji.

DODANO ART. 24 UST. 7 PKT 1-5 PZP

Wykluczenie wykonawcy następuje:

- 1) w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 13 lit. a-c i pkt 14, gdy osoba, o której mowa w tych przepisach została skazana za przestępstwo wymienione w ust. 1 pkt 13 lit. a-c, jeżeli nie upłynęło 5 lat od dnia uprawomocnienia się wyroku potwierdzającego zaistnienie jednej z podstaw wykluczenia, chyba że w tym wyroku został określony inny okres wykluczenia
- 2) w przypadkach, o których mowa:
 - a) w ust. 1 pkt 13 lit. d i pkt 14, gdy osoba, o której mowa w tych przepisach, została skazana za przestępstwo wymienione w ust. 1 pkt 13 lit. d,
 - b) w ust. 1 pkt 15
 - c) w ust. 5 pkt 5-7

- jeżeli nie upłynęły 3 lata od dnia odpowiednio uprawomocnienia się wyroku potwierdzającego zaistnienie jednej z podstaw wykluczenia, chyba że w tym wyroku został określony inny okres wykluczenia lub od dnia w którym decyzja potwierdzająca zaistnienie jednej z podstaw wykluczenia stała się ostateczna

DODANO ART. 24 UST. 7 PKT 1-5 PZP

Wykluczenie wykonawcy następuje:

- 3) w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 18 i 20 lub ust. 5 pkt 2 i 4, jeżeli nie upłynęły 3 lata od dnia zaistnienia zdarzenia będącego podstawą wykluczenia
- 4) w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 21, jeżeli nie upłynął okres, na jaki został prawomocnie orzeczony zakaz ubiegania się o zamówienia publiczne
- 5) w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 22, jeżeli nie upłynął okres obowiązywania zakazu ubiegania się o zamówienia publiczne

DODANO ART. 24 UST. 8 PZP

Wykonawca, który podlega wykluczeniu na podstawie ust. 1 pkt 13 i 14 oraz 16–20 lub ust. 5, może przedstawić dowody na to, że podjęte przez niego środki są wystarczające do wykazania jego rzetelności, w szczególności udowodnić naprawienie szkody wyrządzonej przestępstwem lub przestępstwem skarbowym, zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę lub naprawienie szkody, wyczerpujące wyjaśnienie stanu faktycznego oraz współpracę z organami ścigania oraz podjęcie konkretnych środków technicznych, organizacyjnych i kadrowych, które są odpowiednie dla zapobiegania dalszym przestępstwom lub przestępstwom skarbowym lub nieprawidłowemu postępowaniu wykonawcy.

Przepisu zdania pierwszego nie stosuje się, jeżeli wobec wykonawcy, będącego podmiotem zbiorowym, orzeczono prawomocnym wyrokiem sądu zakaz ubiegania się o udzielenie zamówienia oraz nie upłynął określony w tym wyroku okres obowiązywania tego zakazu.

DODANO ART. 24 UST. 9-11 PZP

9. Wykonawca nie podlega wykluczeniu, jeżeli zamawiający, uwzględniając wagę i szczególne okoliczności czynu wykonawcy, uzna za wystarczające dowody przedstawione na podstawie ust. 8.
10. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 19, przed wykluczeniem wykonawcy, zamawiający zapewnia temu wykonawcy możliwość udowodnienia, że jego udział w przygotowaniu postępowania o udzielenie zamówienia nie zakłóci konkurencji. Zamawiający wskazuje w protokole sposób zapewnienia konkurencji.
11. Wykonawca, w terminie 3 dni od dnia przekazania informacji, o której mowa w art. 51 ust. 1a, art. 57 ust. 1 lub art. 60d ust. 1, albo od zamieszczenia na stronie internetowej informacji, o której mowa w art. 86 ust. 5, przekazuje zamawiającemu oświadczenie o przynależności lub braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 1 pkt 23. Wraz ze złożeniem oświadczenia, wykonawca może przedstawić dowody, że powiązania z innym wykonawcą nie prowadzą do zakłócenia konkurencji w postępowaniu o udzielenie zamówienia.
12. Zamawiający może wykluczyć wykonawcę na każdym etapie postępowania o udzielenie zamówienia

DODANO ART. 24AA PZP

1. Zamawiający może, w postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego, najpierw dokonać oceny ofert, a następnie zbadać, czy wykonawca, którego oferta została oceniona jako najkorzystniejsza, nie podlega wykluczeniu oraz spełnia warunki udziału w postępowaniu, o ile taka możliwość została przewidziana w specyfikacji istotnych warunków zamówienia lub w ogłoszeniu o zamówieniu.
2. Jeżeli wykonawca, o którym mowa w ust. 1, uchyla się od zawarcia umowy lub nie wnosi wymaganego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zamawiający może zbadać, czy nie podlega wykluczeniu oraz czy spełnia warunki udziału w postępowaniu wykonawca, który złożył ofertę najwyższą ocenioną spośród pozostałych ofert.

UCHYLONO ART. 24B PZP

1. Zamawiający zwraca się do wykonawcy o udzielenie w określonym terminie wyjaśnień dotyczących powiązań, o których mowa w art. 24 ust. 2 pkt 5, istniejących między przedsiębiorcami, w celu ustalenia, czy zachodzą przesłanki wykluczenia wykonawcy.
2. Zamawiający, oceniając wyjaśnienia, bierze pod uwagę obiektywne czynniki, w szczególności wpływ powiązań, o których mowa w art. 24 ust. 2 pkt 5, istniejących między przedsiębiorcami, na ich zachowania w postępowaniu oraz przestrzeganie zasady uczciwej konkurencji.
3. Zamawiający wyklucza z postępowania o udzielenie zamówienia wykonawcę, który nie złożył wyjaśnień, oraz wykonawcę, który nie złożył listy, o której mowa w art. 26 ust. 2d.

SKŁADANIE DOKUMENTÓW

Zamawiający przed udzieleniem zamówienia żąda od wybranego wykonawcy złożenia dokumentów;

Jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia odpowiedniego przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia, zamawiający może na każdym etapie postępowania wezwać wykonawców do złożenia wszystkich lub niektórych oświadczeń lub dokumentów (także aktualizacji);
wyjaśnianie i uzupełnianie;

Zamawiający korzysta z internetowego repozytorium zaświadczeń e-Certis oraz wymaga przede wszystkim takich rodzajów zaświadczeń lub dowodów w formie dokumentów, które są objęte tym repozytorium.

TZW. PROCEDURA ODWRÓCONA – ART. 24 A UST. 1 PZP

Zamawiający może, w postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego, najpierw dokonać oceny ofert, a następnie zbadać, czy wykonawca, którego oferta została oceniona jako najkorzystniejsza, nie podlega wykluczeniu oraz spełnia warunki udziału w postępowaniu, **o ile taka możliwość została przewidziana w specyfikacji istotnych warunków zamówienia lub w ogłoszeniu o zamówieniu.**

POTENCJAŁ PODMIOTU TRZECIEGO

Wykonawca może w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu, w stosownych sytuacjach oraz w odniesieniu do konkretnego zamówienia, lub jego części, polegać na zdolnościach technicznych lub zawodowych lub sytuacji finansowej lub ekonomicznej innych podmiotów, niezależnie od charakteru prawnego łączących go z nim stosunków prawnych **(bez uprawnień)**.

ZOBOWIĄZANIE PODMIOTU TRZECIEGO

Wykonawca, który polega na zdolnościach lub sytuacji innych podmiotów, musi udowodnić zamawiającemu, że realizując zamówienie, będzie dysponował niezbędnymi zasobami tych podmiotów, w szczególności przedstawiając zobowiązanie tych podmiotów do oddania mu do dyspozycji niezbędnych zasobów na potrzeby realizacji zamówienia

POLEGANIE NA ZASOBACH PODMIOTÓW TRZECICH (ART. 22A PZP)

Badanie, czy nie zachodzą wobec podmiotu trzeciego podstawy wykluczenia, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 13–22 i ust. 5 PZP (obligatoryjnie).

W odniesieniu do warunków dotyczących wykształcenia, kwalifikacji zawodowych lub doświadczenia, wykonawcy mogą polegać na zdolnościach innych podmiotów, jeśli podmioty te zrealizują roboty budowlane lub usługi, do realizacji których te zdolności są wymagane.

Podwykonawca (fakultatywność oświadczenia), a udostępniający; wykonawca, który polega na sytuacji finansowej lub ekonomicznej innych podmiotów, odpowiada solidarnie z podmiotem, który zobowiązał się do udostępnienia zasobów, za szkodę poniesioną przez zamawiającego powstałą wskutek nieudostępnienia tych zasobów, chyba że za nieudostępnienie zasobów nie ponosi winy.

POLEGANIE NA ZASOBACH PODMIOTÓW TRZECICH (ART. 22A PZP)

Wezwanie do uzupełnienia

Jeżeli zdolności techniczne lub zawodowe lub sytuacja ekonomiczna lub finansowa, podmiotu udostępniającego nie potwierdzają spełnienia przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu lub zachodzą wobec tych podmiotów podstawy wykluczenia, zamawiający żąda, aby wykonawca w terminie określonym przez zamawiającego:

- zastąpił ten podmiot innym podmiotem lub podmiotami lub
- zobowiązał się do osobistego wykonania odpowiedniej części zamówienia, jeżeli wykáže zdolności techniczne lub zawodowe lub sytuację finansową lub ekonomiczną, o których mowa powyżej

KONSORCJA W ZAMÓWIENIACH PUBLICZNYCH – ZMIANY

1. Wykonawcy mogą wspólnie ubiegać się o udzielenie zamówienia.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wykonawcy ustanawiają pełnomocnika do reprezentowania ich w postępowaniu o udzielenie zamówienia albo reprezentowania w postępowaniu i zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego.
3. Przepisy dotyczące wykonawcy stosuje się odpowiednio do wykonawców, o których mowa w ust. 1.
4. Jeżeli oferta wykonawców, o których mowa w ust. 1, została wybrana, zamawiający może żądać przed zawarciem umowy w sprawie zamówienia publicznego umowy regulującej współpracę tych wykonawców.
5. Zamawiający może określić szczególnie, obiektywnie uzasadniony, sposób spełniania przez wykonawców, o których mowa w ust. 1, warunków udziału w postępowaniu, o których mowa w art. 22 ust. 1b, jeżeli jest to uzasadnione charakterem zamówienia i proporcjonalne.
6. Zamawiający może określić warunki realizacji zamówienia przez wykonawców, o których mowa w ust. 1, w inny sposób niż w przypadku pojedynczych wykonawców, jeżeli jest to uzasadnione charakterem zamówienia i proporcjonalne.

NOWE ROZPORZĄDZENIE W SPRAWIE RODZAJÓW DOKUMENTÓW:

- nadal katalog zamknięty dokumentów dotyczących spełniania warunków udziału w postępowaniu;
- możliwość wykazywania usług, dostaw oraz robót z okresu dłuższego niż 3/5 lat (szczególne okoliczności);
- możliwość żądania dokumentów potwierdzających zdolność wykonawcy do ochrony informacji niejawnych;
- obowiązek przedłożenia dokumentów dotyczących braku przesłanek wykluczenia podmiotu, na zasobach którego wykonawca polega;
- możliwość żądania przedłożenia dokumentów (fakultatywnie) dotyczących braku przesłanek wykluczenia podwykonawcy;
- warunki przedmiotowe (na potwierdzenie), nadal katalog otwarty;
- oświadczenia (wykonawcy, podwykonawcy, udostępniającego) składane są w oryginale;
- pozostałe dokumenty, mogą być składane w kopii (poświadcza podmiot zainteresowany, np. konsorcjant);

UZUPEŁNIANIE TREŚCI OFERTY – ART. 26 PO MODYFIKACJI

1. Zamawiający przed udzieleniem zamówienia, którego wartość jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, wzywa wykonawcę, którego oferta została najwyżej oceniona, do złożenia w wyznaczonym, nie krótszym niż 10 dni, terminie aktualnych na dzień złożenia oświadczeń lub dokumentów potwierdzających okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1. Przepisu zdania pierwszego nie stosuje się do udzielania zamówień w przypadkach, o których mowa w art. 101a ust. 1 pkt 1 lub 2 lit. a.
2. Jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, zamawiający może wezwać wykonawcę, którego oferta została najwyżej oceniona, do złożenia w wyznaczonym, nie krótszym niż 5 dni, terminie aktualnych na dzień złożenia oświadczeń lub dokumentów potwierdzających okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1.
- 2c. Jeżeli z uzasadnionej przyczyny wykonawca nie może złożyć dokumentów dotyczących sytuacji finansowej lub ekonomicznej wymaganych przez zamawiającego, może złożyć inny dokument, który w wystarczający sposób potwierdza spełnianie opisanego przez zamawiającego warunku udziału w postępowaniu lub kryterium selekcji.

UZUPEŁNIANIE TREŚCI OFERTY – ART. 26 PO MODYFIKACJI

2f. Jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia odpowiedniego przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia, zamawiający może na każdym etapie postępowania wezwać wykonawców do złożenia wszystkich lub niektórych oświadczeń lub dokumentów potwierdzających, że nie podlegają wykluczeniu, spełniają warunki udziału w postępowaniu lub kryteria selekcji, a jeżeli zachodzą uzasadnione podstawy do uznania, że złożone uprzednio oświadczenia lub dokumenty nie są już aktualne, do złożenia aktualnych oświadczeń lub dokumentów.

UZUPEŁNIANIE TREŚCI OFERTY – ART. 26 PO MODYFIKACJI

3. Jeżeli wykonawca nie złożył oświadczenia, o którym mowa w art. 25a ust. 1, oświadczeń lub dokumentów potwierdzających okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1, lub innych dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania, oświadczenia lub dokumenty są niekompletne, zawierają błędy lub budzą wskazane przez zamawiającego wątpliwości, zamawiający wzywa do ich złożenia, uzupełnienia lub poprawienia lub do udzielania wyjaśnień w terminie przez siebie wskazanym, chyba że mimo ich złożenia, uzupełnienia lub poprawienia lub udzielenia wyjaśnień oferta wykonawcy podlega odrzuceniu albo konieczne byłoby unieważnienie postępowania.

3a. Jeżeli wykonawca nie złożył wymaganych pełnomocnictw albo złożył wadliwe pełnomocnictwa, zamawiający wzywa do ich złożenia w terminie przez siebie wskazanym, chyba że mimo ich złożenia oferta wykonawcy podlega odrzuceniu albo konieczne byłoby unieważnienie postępowania.

UZUPEŁNIANIE TREŚCI OFERTY – ART. 26 PO MODYFIKACJI

4. Zamawiający wzywa także, w wyznaczonym przez siebie terminie, do złożenia wyjaśnień dotyczących oświadczeń lub dokumentów, o których mowa w art. 25 ust. 1.
6. Wykonawca nie jest obowiązany do złożenia oświadczeń lub dokumentów potwierdzających okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 1 i 3, jeżeli zamawiający posiada oświadczenia lub dokumenty dotyczące tego wykonawcy lub może je uzyskać za pomocą bezpłatnych i ogólnodostępnych baz danych, w szczególności rejestrów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2014 r. poz. 1114 oraz z 2016 r. poz. 352).
7. Zamawiający korzysta z internetowego repozytorium zaświadczeń e-Certis oraz wymaga przede wszystkim takich rodzajów zaświadczeń lub dowodów w formie dokumentów, które są objęte tym repozytorium.

ZMIENIONO ART. 89 UST. 1 PKT 4 PZP

Zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli:

- 4) zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia**
- 4) zawiera rażąco niską cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia

ZMIENIONO ART. 89 UST. 1 PKT 6 PZP

Zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli:

6) zawiera błędy w obliczeniu ceny

6) zawiera błędy w obliczeniu ceny lub kosztu

**DODANO ART. 89 UST. 1 PKT 7A, 7B,
7C, 7D PZP**

Zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli:

7a) wykonawca nie wyraził zgody, o której mowa w art. 85 ust. 2, na przedłużenie terminu związania ofertą

7b) wadium nie zostało wniesione lub zostało wniesione w sposób nieprawidłowy, jeżeli zamawiający żądał wniesienia wadium

7c) oferta wariantowa nie spełnia minimalnych wymagań określonych przez zamawiającego

7d) jej przyjęcie naruszałoby bezpieczeństwo publiczne lub istotny interes bezpieczeństwa państwa, a tego bezpieczeństwa lub interesu nie można zagwarantować w inny sposób.

DODANO ART. 89 UST. 3 PZP

3. W postępowaniach o udzielenie zamówienia na dostawy lub usługi zamawiający nie może odrzucić oferty wariantowej tylko dlatego, że jej wybór prowadziłby do udzielenia zamówienia na usługi, a nie zamówienia na dostawy, albo do udzielenia zamówienia na dostawy, a nie zamówienia na usługi.

DODANO ART. 89 UST. 4 PZP

4. W przypadku gdy opis przedmiotu zamówienia odnosi się do norm, europejskich ocen technicznych, specyfikacji technicznych i systemów referencji technicznych, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 3, zamawiający nie może odrzucić oferty tylko dlatego, że roboty budowlane, dostawy lub usługi będące przedmiotem oferty nie są zgodne z normami, europejskimi ocenami technicznymi, specyfikacjami technicznymi i systemami referencji technicznych, do których się ona odnosi, jeżeli wykonawca udowodni w ofercie, w szczególności za pomocą środków, o których mowa w art. 30b ust. 1, że proponowane rozwiązania w równoważnym stopniu spełniają wymagania określone w opisie przedmiotu zamówienia.

DODANO ART. 89 UST. 5 PZP

5. W przypadku gdy opis przedmiotu zamówienia odnosi się do wymagań dotyczących wydajności lub funkcjonalności, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 1, zamawiający nie może odrzucić oferty zgodnej z Polską Normą przenoszącą normę europejską, normami innych państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego przenoszącymi normy europejskie, z europejską aprobatą techniczną, ze wspólną specyfikacją techniczną, z normą międzynarodową lub z systemem referencji technicznych ustanowionym przez europejski organ normalizacyjny, jeżeli te normy, aprobaty, specyfikacje i systemy referencji technicznych dotyczą wymagań dotyczących wydajności lub funkcjonalności określonych przez zamawiającego. W takim przypadku, wykonawca w ofercie musi udowodnić, w szczególności za pomocą środków, o których mowa w art. 30b ust. 1, że obiekt budowlany, dostawa lub usługa, spełniają wymagania dotyczące wydajności lub funkcjonalności określone przez zamawiającego.

ZMIENIONO ART. 90 UST. 1 PZP

1. Jeżeli zaoferowana cena lub koszt, lub ich istotne części składowe, wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia i budzą wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego lub wynikającymi z odrębnych przepisów, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, w tym złożenie dowodów, dotyczących wyliczenia ceny lub kosztu, w szczególności w zakresie

ZMIENIONO ART. 90 UST. 1 PZP

- 1) oszczędności metody wykonania zamówienia, wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo sprzyjających warunków wykonywania zamówienia dostępnych dla wykonawcy, oryginalności projektu wykonawcy, kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie art. 2 ust. 3–5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z późn. zm.);
- 2) pomocy publicznej udzielonej na podstawie odrębnych przepisów.
- 3) wynikającym z przepisów prawa pracy i przepisów o zabezpieczeniu społecznym, obowiązujących w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie;
- 4) wynikającym z przepisów prawa ochrony środowiska;
- 5) powierzenia wykonania części zamówienia podwykonawcy

DODANO ART. 90 UST. 1A PZP

- 1a. W przypadku gdy cena całkowita oferty jest niższa o co najmniej 30% od:
- 1) wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania zgodnie z art. 35 ust. 1 i 2 lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1, chyba że rozbieżność wynika z okoliczności oczywistych, które nie wymagają wyjaśnienia;
 - 2) wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, zaktualizowanej z uwzględnieniem okoliczności, które nastąpiły po wszczęciu postępowania, w szczególności istotnej zmiany cen rynkowych, zamawiający może zwrócić się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1.

ZMIENIONO ART. 90 UST. 2 I 3 PZP

2. Obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny, spoczywa na wykonawcy.

2. Obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny lub kosztu spoczywa na wykonawcy.

3. Zamawiający odrzuca ofertę wykonawcy, który nie złożył wyjaśnień lub jeżeli dokonana ocena wyjaśnień wraz z dostarczonymi dowodami potwierdza, że oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia.

3. Zamawiający odrzuca ofertę wykonawcy, który nie udzielił wyjaśnień lub jeżeli dokonana ocena wyjaśnień wraz ze złożonymi dowodami potwierdza, że oferta zawiera rażąco niską cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia.

ZMIENIONO ART. 90 UST. 4 PZP

4. Jeżeli wartość zamówienia jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, zamawiający zawiadamia Prezesa Urzędu oraz Komisję Europejską o odrzuceniu ofert, które według zamawiającego zawierały rażąco niską cenę lub koszt z powodu udzielenia pomocy publicznej, a wykonawca, w terminie wyznaczonym przez zamawiającego, nie udowodnił, że pomoc ta jest zgodna z prawem w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej

KRYTERIA OCENY OFERTY – ART. 91 UST. 1 PZP BEZ ZMIAN

Zamawiający wybiera ofertę najkorzystniejszą na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

OKREŚLENIE KRYTERIÓW OCENY OFERT – **NOWY ART. 91 UST. 2D PZP**

Zamawiający określa kryteria oceny ofert w sposób:

- jednoznaczny,
- zrozumiały,
- umożliwiający sprawdzenie informacji przedstawianych przez wykonawców

KRYTERIA OCENY OFERTY – ART. 91 UST. 2A PO ZMIANIE PZP

Jednostki sektora finansów publicznych oraz państwowe jednostki nieposiadające osobowości prawnej oraz ich związki, kryterium ceny **mogą zastosować jako jedyne kryterium oceny ofert lub kryterium o wadze przekraczającej 60%**

jeżeli:

- określą w OPZ standardy jakościowe odnoszące się do wszystkich istotnych cech przedmiotu zamówienia oraz.
- wykażą w załączniku do protokołu w jaki sposób zostały uwzględnione w opisie przedmiotu zamówienia koszty cyklu życia (z wyjątkiem :art. 72 ust. 2 i art. 80 ust. 3 PZP)

KRYTERIA OCENY OFERTY – NAJWAŻNIEJSZE PREFERENCJE ZAMAWIAJĄCEGO

Kryteria powinny preferować rzeczy istotne dla zamawiającego, związane z przedmiotem zamówienia

- **Wyrok SO w Warszawie z 16.3.2003r., sygn. akt V Ca 1213/02**
- Przetarg organizowany jest w celu wyboru oferty najkorzystniejszej dla użytkownika, a nie najlepszej w świetle jakichś obiektywnych kryteriów.
- **Orzeczenie ETS z 17.9.2002 w spr. C- 513/99 Concordia Bus Finland, ECR 2002 s. I – 7213**
- ETS w jednym ze swoich orzeczeń podkreślił, iż jeżeli w toczącym się postępowaniu tylko nieliczni wykonawcy są w stanie spełnić obiektywne warunki postępowania, a co za tym idzie – tylko oni są w stanie dostać maksymalną liczbę punktów za kryteria zawierające przedmiotowe warunki, nie będzie takie postępowanie stanowiło naruszenia zasad równego oraz niedyskryminacyjnego traktowania wykonawców, o ile każdy z wykonawców potencjalnie ma możliwości spełnienia takich warunków

POZACENOWE KRYTERIUM OCENY OFERTY – OBOWIĄZEK STOSOWANIA

Nowelizacja PZP z dnia 29.09.2014 r. wprowadziła:

- **obowiązek stosowania kryteriów pozacenowych obok kryterium ceny**
- możliwość stosowania samodzielnego kryterium ceny tylko w przypadku, gdy przedmiot zamówienia jest powszechnie dostępny oraz ma ustalone standardy jakościowe (wyjątek – aukcja elektroniczna)
- dodatkowo zamawiający, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 2 ustawy Pzp, np. NIK, w przypadku zastosowania jako samodzielnego kryterium ceny, muszą wykazać w załączniku do protokołu w jaki sposób zostały uwzględnione w OPZ koszty ponoszone w całym okresie korzystania z przedmiotu zamówienia

KRYTERIA OCENY OFERTY – ART. 91 UST. 2 PO ZMIANIE PZP

Kryteriami oceny ofert są **cena lub koszt albo cena lub koszt i inne kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia, w szczególności:**

1. jakość, w tym parametry techniczne, właściwości estetyczne i funkcjonalne,
2. aspekty społeczne, w tym integracja zawodowa i społeczna osób, o których mowa w art. 22 ust. 2 PZP, dostępność dla osób niepełnosprawnych lub uwzględnianie potrzeb użytkowników,
3. aspekty środowiskowe, w tym efektywność energetyczna przedmiotu zamówienia,
4. aspekty innowacyjne,
5. organizacja, kwalifikacje zawodowe i doświadczenie osób wyznaczonych do realizacji zamówienia, jeżeli mogą mieć znaczący wpływ na jakość wykonania zamówienia,
6. serwis posprzedażny oraz pomoc techniczna, warunki dostawy, takie jak termin dostawy, sposób dostawy oraz czas dostawy lub okres realizacji.

INNE KRYTERIA OCENY OFERTY (POZAUSTAWOWE)

Termin płatności – uchwała SN z 18.9.2002r. (III CZP 52/02), wyrok SO w Warszawie z 29.9.2008 r. (IV Ca 689/08).

- **Zużycie energii, emisja dwutlenku węgla, emisje zanieczyszczeń: tlenków azotu, cząstek stałych oraz węglowodorów przy zamówieniach na zakup pojazdów typu M i N – Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie innych niż cena obowiązkowych kryteriów oceny ofert w odniesieniu do niektórych rodzajów zamówień publicznych (Dz. U. nr 96, poz. 559).**
- **Orzeczenie ETS w sprawie C – 31/87 Beentjes (1988) ECR 4635 Kryteria dotyczące wyboru najkorzystniejszej oferty, wymienione w dyrektywie, nie stanowią katalogu zamkniętego; możliwe jest uwzględnianie przy udzielaniu zamówień publicznych celów polityki społecznej; orzeczenie dotyczyło kryterium zatrudnienia osób pozostających długi czas na bezrobociu.**

**KRYTERIA OCENY OFERTY – NOWY
ART. 91 UST. 2B PZP**

Zamawiający może ustalić stałą cenę lub koszt – jeżeli przepisy powszechnie obowiązujące lub właściwy organ określiły stałą cenę lub koszt.

W takim przypadku kryteriami oceny oferty są inne kryteria.

NOWOŚĆ: KRYTERIUM „KOSZTOWE”

Możliwość wyboru kryterium kosztowego – przy wykorzystaniu podejścia opartego na efektywności kosztowej – takiego jako rachunek kosztów cyklu życia.

KRYTERIUM „KOSZTOWE” – NOWY ART. 91 UST. 2C PZP

Kryteria oceny ofert są związane z przedmiotem zamówienia, jeżeli dotyczą robót budowlanych, dostaw lub usług, które mają być zrealizowane w ramach tego zamówienia, we wszystkich aspektach oraz na wszystkich etapach ich cyklu życia, w tym określonym procesem:

- produkcji, dostarczania lub wprowadzania tych robót budowlanych, dostaw lub usług na rynek albo
 - dotyczącym innego etapu cyklu życia tych robót budowlanych, dostaw lub usług
- nawet jeżeli nie są istotną cechą przedmiotu

RACHUNEK KOSZTÓW CYKLU ŻYCIA PRODUKTU – **NOWY ART. 91 UST. 3C PZP**

Rachunek kosztów cyklu życia obejmuje:

Poniesione przez zamawiającego lub innych użytkowników związane z:

- Nabyciem,
- Użytkowaniem w szczególności zużycie energii i innych zasobów,
- Utrzymaniem,
- Wycofaniem z eksploatacji, w szczególności koszty zbierania i recyklingu.

Przypisywane ekologicznym efektom zewnętrznym związane z cyklem życia produktu, usługi lub robót budowlanych dotyczące emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń oraz inne związane z łagodzeniem zmian klimatu, o ile ich wartość pieniężną można określić i zweryfikować.

RACHUNEK KOSZTÓW CYKLU ŻYCIA – NOWY ART. 91 UST. 3D PZP

W przypadku gdy zamawiający szacuje koszty z wykorzystaniem podejścia opartego na rachunku kosztów cyklu przedmiotu zamówienia, określa w SIWZ:

- 1. dane, które powinni przedstawić wykonawcy, oraz**
- 2. metodę, którą zastosuje do określenia kosztów cyklu życia na podstawie tych danych.**

DWIE IDENTYCZNE OFERTY – ZMIENIONY ART. 91 UST. 4 I 5 PZP

Jeżeli nie można wybrać oferty najkorzystniejszej z uwagi na to, że dwie lub więcej ofert przedstawia taki sam bilans ceny lub kosztu i innych kryteriów oceny ofert, zamawiający spośród tych ofert wybiera ofertę z niższą ceną lub najniższym kosztem, a jeżeli zostały złożone oferty o takiej samej cenie lub koszcie, zamawiający wzywa wykonawców, którzy złożyli te oferty, do złożenia w terminie określonym przez zamawiającego ofert dodatkowych.

Jeżeli w postępowaniu o udzielenie zamówienia, w którym jedynym kryterium oceny ofert jest cena lub koszt, nie można dokonać wyboru oferty najkorzystniejszej ze względu na to, że zostały złożone oferty o takiej samej cenie lub koszcie, zamawiający wzywa wykonawców, którzy złożyli te oferty, do złożenia w terminie określonym przez zamawiającego ofert dodatkowych.

DWIE IDENTYCZNE OFERTY (PRZY KRYTERIUM „KOSZTOWYM” – ZMIENIONY ART. 91 UST. 5A PZP

Jeżeli w postępowaniu o udzielenie zamówienia, w którym jedynym kryterium oceny ofert jest koszt rozumiany jako suma kosztu nabycia i innych kosztów cyklu życia, nie można dokonać wyboru najkorzystniejszej oferty ze względu na to, że zostały złożone oferty o takim samym koszcie, zamawiający wybiera ofertę (jeżeli przewidział to w SIWZ):

- z niższym kosztem nabycia lub
- z niższymi innymi kosztami cyklu życia

KRYTERIA OCENY OFERT

Wykonawcy, składając oferty dodatkowe, nie mogą zaoferować cen lub kosztów wyższych niż zaoferowane w złożonych ofertach.

EKOLOGICZNE EFEKTY ZEWNĘTRZNE – NOWY ART. 91 UST. 7A PZP

Metoda określenia kosztów przypisywanych ekologicznym efektom zewnętrznym spełnia łącznie następujące warunki:

- oparta jest na kryteriach obiektywnie możliwych do z weryfikowania i niedyskryminacyjnych;
- dostępna jest dla wszystkich zainteresowanych stron;
- dostarczenie danych przez wykonawców działających z należytą starannością nie jest nadmierne uciążliwe, także dla wykonawców z państw trzecich będących stronami Porozumienia Światowej Organizacji Handlu w sprawie zamówień rządowych lub innych umów międzynarodowych, których stroną jest UE.

EKOLOGICZNE EFEKTY ZEWNĘTRZNE – NOWY ART. 91 UST. 7B I 7C PZP

W przypadku gdy na mocy przepisów unijnych, wymienionych w załączniku XIII do dyrektywy 2014/24/UE lub w załączniku XV do dyrektywy 2014/25/UE, wspólna metoda kalkulacji kosztów cyklu życia jest obowiązkowa, do oszacowania tych kosztów stosuje się tę metodę.

Właściwy minister określi, w drodze rozporządzenia, metodę kalkulacji kosztów cyklu życia budynków oraz sposób przedstawiania informacji o tych kosztach, kierując się potrzebą zapewnienia ujednolicenia i zapewnienia wiarygodności tych kalkulacji.

ZNACZENIE (WAGA) I OPIS KRYTERIÓW OCENY OFERT

Ustawa nie zawiera żadnych wymagań.

Swoboda zamawiającego ograniczona jest tylko:

- koniecznością przypisania wagi każdemu kryterium – suma wszystkich kryteriów musi co do zasady wynosić 100%
- koniecznością określenia sposobu oceny każdego kryterium – kryteria powinny być przeliczalne i obiektywne, tj. pozbawione uznaniowości
- o finansach publicznych – art. 44 ust. 3 – zasada efektywnego i oszczędnego gospodarowania środkami publicznymi
- zasada uczciwej konkurencji – art. 7 ust. 1 ustawy Pzp

Opis: musi być dokładny – podanie nazwy kryterium nie jest wystarczające

- wyraźne wskazanie **kiedy i za co uzyskane zostaną punkty w ramach danego kryterium**
- stopniowalność kryterium oceny oferty

OPIS KRYTERIÓW OCEN (ART. 36 UST. 1 PKT 13 PO ZMIANIE PZP)

Specyfikacja istotnych warunków zamówienia zawiera:

- Opis kryteriów oceny ofert, którymi zamawiający będzie się kierował przy wyborze oferty.

oraz

- Wagę tych kryteriów i sposobu oceny oferty.

Po zmianie PZP:

- Jeżeli przypisanie wagi nie jest możliwe z obiektywnych przyczyn, zamawiający wskazuje kryteria oceny ofert w kolejności od najważniejszego do najmniej ważnego.

OPIS KRYTERIÓW OCENY OFERTY – OKIEM ORZECZNICTWA

Orzeczenie ETS z 17.9.2002 w spr. C- 513/99 Concordia Bus Finland,

- kryteria pozacenowe powinny być związane z przedmiotem zamówienia
- kryteria nie mogą dawać zamawiającemu nieograniczonej swobody wyboru
- wszystkie kryteria powinny być wymienione w ogłoszeniu i w dokumentach przetargowych
- kryteria powinny pozostawać w zgodności z prawem wspólnotowym, a w szczególności z zasadą niedyskryminacji

OPIS KRYTERIÓW OCENY OFERTY – OKIEM ORZECZNICTWA

Wyrok SO we Wrocławiu z dnia 22.11.2005r.

- kryteria oceny ofert zawarte w SIWZ były niejasne i stwarzały dowolność interpretacyjną, albowiem nie zostało w nim określone, co zamawiający rozumie przez „funkcjonalność”, a jedynie, jak będzie wyliczać punkty za owo kryterium; wraz z opisem kryteriów należy podać ich znaczenie oraz sposób oceny ofert w miarę możliwości jak najbardziej wymierny.

Wyrok KIO z dnia 15.11.2014 r. (sygn. akt: KIO/UZP 1327/10)

- zamawiający ma prawo do dowolnego ustalenia kryteriów oceny ofert pod warunkiem, iż będą dotyczyć przedmiotu zamówienia oraz nie będą dotyczyły kryteriów podmiotowych
- swoboda zamawiającego jest ograniczona również zasadą uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców
- należy sprecyzować kryteria trudno mierzalne tak, aby nie stwarzały ryzyka dowolności

ZMIANA KRYTERIÓW OCENY OFERTY – **PO** **WSZCZĘCIU POSTĘPOWANIA**

- zmiana kryteriów oceny ofert jest dopuszczalna nawet po publikacji ogłoszenia, ale przed terminem składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu (wyrok SO w Warszawie z dnia 18.03.2004 r., sygn. akt V Ca 264/04)
- zmiana jest kwalifikowana jako istotna zmiana treści ogłoszenia o zamówieniu – konieczne jest przedłużenie terminu składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu

UMOWY W PZP

Motyw 107 preambuły dyrektywy 2014/24/UE

Niezbędne jest doprecyzowanie warunków, w jakich modyfikacje umowy w trakcie jej realizacji wymagają przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia, z uwzględnieniem stosownego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Nowe postępowanie o udzielenie zamówienia wymagane jest w przypadku istotnych zmian w pierwotnej umowie (...). Zmiany te wskazują na zamiar stron dotyczący renegotjacji istotnych warunków tej umowy.

Ma to miejsce szczególnie w sytuacji, gdy zmienione warunki miałyby wpływ na wynik postępowania, gdyby zostały uwzględnione w pierwotnym postępowaniu. Modyfikacje umowy skutkujące nieznaczną zmianą wartości umowy do określonej wartości powinny być możliwe zawsze bez konieczności przeprowadzania nowego postępowania o udzielenie zamówienia. W tym celu i aby zapewnić pewność prawa, niniejsza dyrektywa powinna przewidywać progi minimalne, poniżej których nowe postępowanie o udzielenie zamówienia nie jest konieczne. (...)

ZMIANY DOPUSZCZALNE (SKRÓTOWO)

- zmiany przewidziane (klauzule umowne);
- zamówienia dodatkowe (dotąd przesłanka wolnej ręki);
- konieczność zmiany mająca charakter nieprzewidywalny;
- zmiana podmiotowa (klauzula umowna lub podział, przekształcenia, upadłość etc.);
- zmiany nieistotne;
- łączna wartość zmian mniejsza od progów unijnych i mniejsza od 10% wartości zamówienia (usługi lub dostawy) albo 15% (roboty budowlane)

KLAUZULE UMOWNE

- zmiany zostały przewidziane w ogłoszeniu o zamówieniu lub specyfikacji istotnych warunków zamówienia
- w postaci jednoznacznych postanowień umownych, które określają ich zakres, w szczególności możliwość zmiany wysokości wynagrodzenia wykonawcy, i charakter
- oraz warunki wprowadzenia zmian.

**WYROK KIO Z 3 LUTEGO 2015 ROKU.
SYGN. AKT: KIO 114/15**

Na marginesie Izba tylko stwierdza, że przepis art. 144 PZP. nie formułuje obowiązków zamawiającego na etapie treści SIWZ, a jedynie jego uprawnienie do ustalenia w specyfikacji [jej załączniku] warunków zmiany istotnych postanowień umowy, a nieprawidłowe skorzystanie z tego uprawnienia nie skutkuje bezpośrednio naruszeniem tego przepisu, lecz ewentualnym brakiem możliwości wprowadzenia zakładanych zmian do zawartej umowy.

ZAMÓWIENIE DODATKOWE

Zmiany dotyczą realizacji dodatkowych dostaw, usług lub robót budowlanych od dotychczasowego wykonawcy, nieobjętych zamówieniem podstawowym, o ile stały się niezbędne i zostały spełnione łącznie następujące warunki:

- a) zmiana wykonawcy nie może zostać dokonana z powodów ekonomicznych lub technicznych, w szczególności dotyczących zamienności lub interoperacyjności sprzętu, usług lub instalacji, zamówionych w ramach zamówienia podstawowego,
- b) zmiana wykonawcy spowodowałaby istotną niedogodność lub znaczne zwiększenie kosztów dla zamawiającego,
- c) wartość każdej kolejnej zmiany nie przekracza 50% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie lub umowie ramowej

ZMIANA UMOWY - PRZESŁANKI

Dopuszczalna jest zmiana, gdy zostały spełnione łącznie następujące warunki:

- konieczność zmiany umowy lub umowy ramowej spowodowana jest okolicznościami, których zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć,
- wartość zmiany nie przekracza 50% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie lub umowie ramowej.

ZMIANA NIEISTOTNA

Zmianę postanowień zawartych w umowie lub umowie ramowej uznaje się za istotną, jeżeli:

- zmienia ogólny charakter umowy lub umowy ramowej, w stosunku do charakteru umowy lub umowy ramowej w pierwotnym brzmieniu;
- nie zmienia ogólnego charakteru umowy lub umowy ramowej i zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:
 - a) zmiana wprowadza warunki, które, gdyby były postawione w postępowaniu o udzielenie zamówienia, to w tym postępowaniu wzięliby lub mogliby wziąć udział inni wykonawcy lub przyjęto by oferty innej treści,
 - b) zmiana narusza równowagę ekonomiczną umowy lub umowy ramowej na korzyść wykonawcy w sposób nieprzewidziany pierwotnie w umowie lub umowie ramowej,
 - c) zmiana znacznie rozszerza lub zmniejsza zakres świadczeń i zobowiązań wynikający z umowy lub umowy ramowej,
 - d) polega na zastąpieniu wykonawcy, któremu zamawiający udzielił zamówienia, nowym wykonawcą, w przypadkach innych niż wymienione w ust. 1 pkt 4.

ZMIANA PONIŻEJ OKREŚLONEJ WARTOŚCI

Zmiana dopuszczalna, gdy łączna wartość zmian jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 Pzp i jest mniejsza od 10% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie w przypadku zamówień na usługi lub dostawy albo, w przypadku zamówień na roboty budowlane – jest mniejsza od 15% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie.

USTAWOWE PRZESŁANKI ROZWIĄZANIA UMOWY (ART. 145A PZP)

Zamawiający może rozwiązać umowę (jednostronnie), jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:

- zmiana umowy została dokonana z naruszeniem art. 144 ust. 1-1b, 1d i 1e;
- wykonawca w chwili zawarcia umowy podlegał wykluczeniu z postępowania na podstawie art. 24 ust. 1 PZP;

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, w ramach procedury przewidzianej w art. 258 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, że państwo polskie uchybiło zobowiązaniom, które ciążą na nim na mocy Traktatów, dyrektywy 2014/24/UE i dyrektywy 2014/25/UE, z uwagi na to, że zamawiający udzielił zamówienia z naruszeniem przepisów prawa Unii Europejskiej

USTAWOWA PRZESŁANKA ODSTĄPIENIA OD UMOWY (ART. 145 PZP)

Dotychczas:

W razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, zamawiający może odstąpić od umowy w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o tych okolicznościach.

Po nowelizacji:

W razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, lub dalsze wykonywanie umowy może zagrozić istotnemu interesowi bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwu publicznemu, zamawiający może odstąpić od umowy w terminie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o tych okolicznościach.

PODSTAWA I ZAKRES KONTROLI, TARYFIKATOR

Zgodnie z zapisami umowy Beneficjent realizując projekt zobowiązuje się do stosowania przepisów o zamówieniach publicznych w zakresie, w jakim Ustawa ma zastosowanie do Beneficjentów lub projektu.

Kontrola obejmuje ocenę zgodności działań Beneficjenta w zakresie przestrzegania przepisów prawa wspólnotowego oraz polskiego w szczególności Ustawy Prawo zamówień publicznych.

Weryfikacja pełnej dokumentacji przetargowej na każdym etapie realizacji projektu.

SANKCJE, ZASADY WYMIERZANIA KOREKT

Organ kontrolujący może:

- Nałożyć kary finansowe zgodnie z taryfikatorem, (taryfikator określa stawki korekty za dane naruszenie),
- Powiadomić odpowiednie organy o stwierdzonych naruszeniach – w przypadku uzasadnionego przypuszczenia, że w postępowaniu o udzielenie zamówienia doszło do naruszenia przepisów ustawy prawo zamówień publicznych, które mogło mieć wpływ na wynik postępowania.

SANKCJE – ZASADY WYMIERZANIA KAR.

Najczęstsze naruszenia stwierdzone w kontrolach:

- Przygotowanie postępowania
- Przeprowadzenie postępowania
- Realizacja umowy

ZASADY TRAKTATOWE

- zakaz dyskryminacji ze względu na przynależność państwową (art. 18 TFUE),
- swobodny przepływ towarów oraz zakaz ograniczeń ilościowych w przywozie i wywozie, oraz wszelkich środków o skutku równoważnym (art. 28 i n. TFUE),
- swoboda prowadzenia działalności gospodarczej (art. 49 i n. TFUE),
- swoboda świadczenia usług (art. 56 i n. TFUE).

ZAMÓWIENIA CO DO KTÓRYCH NIE MAJĄ ZASTOSOWANIA DYREKTYWY LUB CZĘŚCIOWO OBJĘTE DYREKTYWAMI

Komunikat Wyjaśniający Komisji 2006/C 179/2 dotyczący prawa wspólnotowego obowiązującego w dziedzinie udzielania zamówień, które nie są lub są jedynie częściowo objęte dyrektywami w sprawie zamówień publicznych.

DEFINICJA NIEPRAWIDŁOWOŚCI

Jakiegokolwiek naruszenie przepisu prawa wspólnotowego wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego, które powoduje lub mogłoby spowodować szkodę w budżecie ogólnym Unii Europejskiej przez finansowanie nieuzasadnionego wydatku.

Tym samym – brak obowiązku nakładania korekt finansowych za naruszenia, które mają wyłącznie charakter formalny i nie wywołują lub nie mogłyby wywołać żadnych skutków finansowych.

art. 2 pkt 7 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999

METODY USTALANIA KOREKT

- Metoda dyferencyjna
- Metoda wskaźnikowa

METODA DYFERENCYJNA

Porównanie wysokości rzeczywiście wydatkowanych (lub zakontraktowanych) środków na sfinansowanie zamówienia po zaistnieniu naruszenia ze stanem hipotetycznym, jaki by istniał, gdyby nie nastąpiło rozpatrywane naruszenie.

Różnica pomiędzy wysokością rzeczywistych wydatków ze środków funduszy UE po wystąpieniu naruszenia, a hipotetyczną wysokością takich wydatków w sytuacji, gdyby naruszenie nie miało miejsca.

Konkretyzacja wysokości korekt finansowych. Konkretyzacja ta ma polegać na ustaleniu wysokości szkody na podstawie analizy dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w tym w szczególności ofert złożonych przez wykonawców.

METODA WSKAŹNIKOWA

W przypadkach, gdy obliczenie konkretnego rozmiaru szkody wywołanej naruszeniem jest trudne, czy wręcz niemożliwe stosuje się metodę wskaźnikową.

Wysokość korekty oblicza się jako iloczyn wskaźnika procentowego nałożonej korekty, wskaźnika procentowego współfinansowania ze środków funduszy UE i wysokości faktycznych wydatków kwalifikowanych dla danego zamówienia, według wzoru:

$$Wk = W\% \times Wkw. \times Wś.$$

gdzie:

Wk – wysokość korekty finansowej;

$Wkw.$ – wysokość faktycznych wydatków kwalifikowanych dla danego zamówienia; $Wś.$ – procentowa wysokość współfinansowania ze środków funduszy UE;

$W\%$ – wskaźnik procentowy nałożonej korekty.

METODA WSKAŹNIKOWA

- Użyty we wzorze wskaźnik procentowy nałożonej korekty wyraża abstrakcyjny i uśredniony stopień „szkodliwości” określonego typu naruszenia.
- Jeżeli stwierdzona nieprawidłowość nie została uwzględniona w tabeli właściwej dla danego zamówienia, należy przyjąć wskaźnik procentowy odpowiadający najbliższej rodzajowo kategorii naruszenia zawartej w tej tabeli.
- Wskaźniki procentowe nie mogą być obniżane w przypadku kategorii, dla których wskazano jedną stawkę procentową bez możliwości jej obniżania.
- W przypadku wykrycia dwóch lub większej ilości przypadków niezastosowania zasad zamówień publicznych, należy zastosować korektę finansową o największej wartości procentowej.

MIARKOWANIE KOREKT

Przesłanki, które nie powinny stanowić podstawy do obniżenia korekty:

- brak odwołań wniesionych przez oferentów;
- liczba ofert/wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu złożonych w ramach danego postępowania;
- fakt, że zamawiający nie odrzucił żadnej oferty w wyniku oceny zgodności z danym wymogiem, żaden oferent nie został wykluczony i żadne oferty nie zostały odrzucone;
- wartość elementów zamówienia dotkniętych naruszeniem.

ORZECZNICTWO

Bezpośrednie stosowanie dyrektyw

Sąd krajowy wykonując obowiązek dokonywania wykładni prawa wewnętrznego w świetle brzmienia i celu dyrektywy nie powinien wykraczać poza wyraźne brzmienie przepisu prawa wewnętrznego.

Trybunał w wyroku z 14 lipca 1994 r. w sprawie C-91/92 P. F. D. v R. S.

ORZECZNICTWO

Bezpośrednie stosowanie dyrektyw

Przyzwolenie na to, aby bez stosownej implementacji przez państwo określonego przepisu dyrektywy do prawa krajowego, sąd krajowy mógł – poprzez stosowaną wykładnię – nakładać na obywatela (tu na Beneficjenta) obowiązek wynikający z tej dyrektywy, wbrew unormowaniu krajowemu. Tymczasem dyrektywy mają bezpośrednią skuteczność tylko wertykalną, to znaczy w relacji jednostka wobec państwa (M. Ahl, M. Szpunar, Prawo europejskie, Warszawa 2002, s. 32), z czego wynika, że organy państwa członkowskiego w żadnym wypadku nie mogą powoływać się na bezpośrednią skuteczność dyrektywy wobec osób fizycznych i prawnych, i nakładać na nie – poprzez stosowanie wykładni zgodnej z celami dyrektywy – obowiązki z niej wynikające, które jednak nie zostały lub zostały niewłaściwie określone w przepisach krajowego porządku prawnego.

Orzeczenie NSA z 23 września 2009 r., sygn akt I FSK 1154/08 – Wyrok NSA.

ORZECZNICTWO

Bezpośrednie stosowanie dyrektyw

Zasada pewności prawa wraz z zasadą działania beneficjenta w dobrej wierze stanowią część europejskiego porządku prawnego i w konsekwencji powinny być również stosowane w odniesieniu do systemu wskazywania i nakładania korekt finansowych.

Trybunał z 16 lipca 1998 r. w sprawie C-298/96 Oelmühle Hamburg AG, pkt 31; Trybunał z 19 września 2002 r. w sprawie C-336/00 Martin Huber, pkt 56.

ORZECZNICTWO

Bezpośrednie stosowanie dyrektyw

Obowiązek pewności prawa powinien być szczególnie przestrzegany w przypadku regulacji przewidującej skutki finansowe.

Trybunał z 21 czerwca 2007 r. w sprawie C-158/06 Stichting ROM-projecten, pkt 26; Trybunał z 16 marca 2006 r. w sprawie C-94/05 Emsland-Stärke, pkt 43; Trybunał z 26 października 2006 r. w sprawie C-248/04 Koninklijke Coöperatie Cosun, pkt 79.

ORZECZNICTWO

Stosowanie zasad traktatowych

Normy zaczerpnięte z traktatu WE mają zastosowanie wyłącznie do zamówień, które są wystarczająco powiązane z funkcjonowaniem rynku wewnętrznego. W konkretnych przypadkach z powodu szczególnych okoliczności, na przykład niewielkiego znaczenia gospodarczego podmioty gospodarcze z siedzibą w innych państwach członkowskich nie byłyby zainteresowane udzielanym zamówieniem. W takich przypadkach „skutki dla swobód podstawowych należałoby uznać za zbyt nieokreślone i pośrednie”, by uzasadniały stosowanie norm zaczerpniętych z pierwotnego prawa wspólnotowego.

Trybunał w sprawie C-231/03 Coname, wyrok z dnia 21.7.2005, pkt 20.

ORZECZNICTWO

Zasadność naliczania korekt

Nie można uznać za sprzeczne z prawem unijnym, że prawo krajowe w dziedzinie cofania aktów administracyjnych dotyczących żądania zwrotu świadczeń pieniężnych wypłaconych nienależnie przez administrację publiczną uwzględnia obok zasady legalności również zasadę pewności prawa i zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań, ponieważ stanowią one część unijnego porządku prawnego.

Wyrok Trybunału z 19 września 2002 r. w sprawie C-336/00 Martin Huber, pkt 56.

ORZECZNICTWO

Zasadność naliczania korekt

Zasada legalności, zasada pewności prawa oraz zasada ochrony uzasadnionych oczekiwań mogą chronić beneficjenta przed obowiązkiem zwrotu środków unijnych, otrzymanych niezgodnie z prawem pod warunkiem, że beneficjent pozostaje w dobrej wierze i zostanie uwzględniony interes Unii Europejskiej w odzyskaniu nienależnie wypłaconej pomocy. Ocena istnienia dobrej wiary po stronie beneficjenta należy do sądu krajowego.

Wyrok Trybunału z 21 czerwca 2007 r. w sprawie C-158/06 Stichting ROM-projecten, pkt 31 i 32, wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 19 września 2002 r. w sprawie C-336/00 Martin Huber, pkt 57 i 58.

Wyrok Trybunału z 21 czerwca 2007 r. w sprawie C-158/06 Stichting ROM-projecten, pkt 31, ETS z 19 września 2002 r. w sprawie C-336/00 Martin Huber, pkt 58.

ORZECZNICTWO

Zasadność naliczania korekt

zasada pewności prawa wymaga w szczególności, aby konkretne obowiązki wynikające z prawa europejskiego umożliwiały zainteresowanym podmiotom (w tym przypadku zamawiającym) dokładne zapoznanie się z zakresem obowiązków, które na nich nakłada.

Wyrok Trybunału z 21 czerwca 2007 r. w sprawie C-158/06 Stichting ROM-projecten, pkt 25; ETS z 1 października 1998 r. w sprawie C-209/96 Zjednoczone Królestwo przeciwko Komisji, pkt 35; ETS z 20 maja 2003 r. w sprawie C-108/01 Consorzio del Prosciutto di Parma i Salumificio S. Rita, pkt 89; ETS z 21 lutego 2006 r. w sprawie C-255/02 Halifax i in., pkt 72.

ORZECZNICTWO

Zasadność naliczania korekt

Jednostki powinny bowiem mieć możliwość jednoznacznego poznania swoich praw i obowiązków i podjęcia w związku z tym odpowiednich działań. Obowiązek pewności prawa powinien być szczególnie przestrzegany w przypadku regulacji przewidującej skutki finansowe.

Wyrok Trybunału z 21 czerwca 2007 r. w sprawie C-158/06 Stichting ROM-projecten, pkt 25; ETS z 13 lutego 1996 r. w sprawie C-143/93 Van Es Douane Agenten, pkt 27; ETS z 26 października 2006 r. w sprawie C-248/04 Koninklijke Coöperatie Cosun, pkt 79.

Wyrok Trybunału z 21 czerwca 2007 r. w sprawie C-158/06 Stichting ROM-projecten, pkt 26; ETS z 16 marca 2006 r. w sprawie C-94/05 Emsland-Stärke, pkt 43; ETS z 26 października 2006 r. w sprawie C-248/04 Koninklijke Coöperatie Cosun, pkt 79.

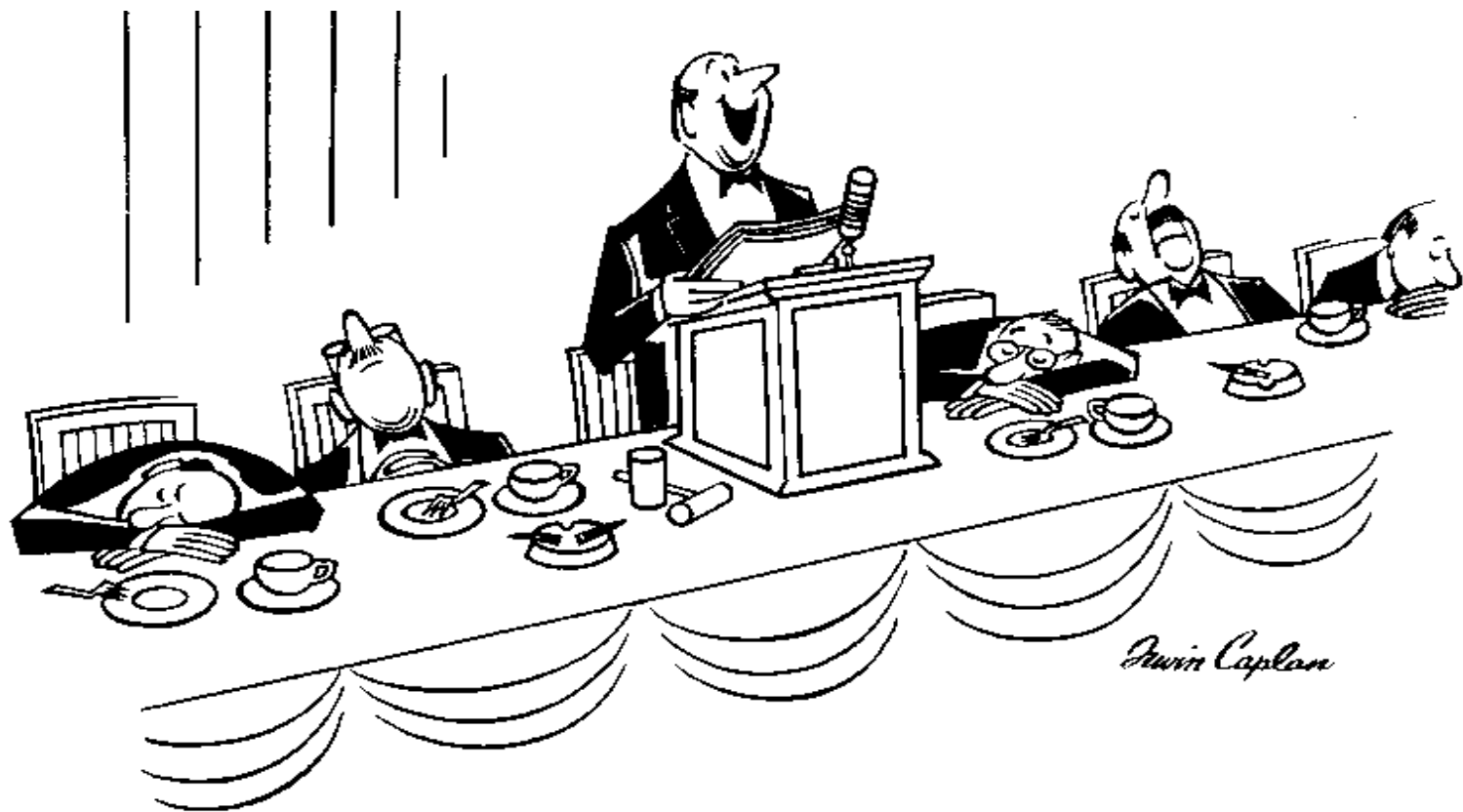
ORZECZNICTWO

Wymóg uzasadnienia decyzji nakazującej zwrot dofinansowania w wyniku nałożenia korekty, która stanowi władczy akt organu państwa członkowskiego

Uzasadnienie indywidualnej decyzji powodującej negatywne następstwa dla strony powinno w sposób jasny i jednoznaczny ukazywać sposób rozumowania instytucji będącej autorem aktu tak, by umożliwić zainteresowanym poznanie podstaw podjętego środka, a właściwemu sądowi – wykonanie przezeń kontroli

Wyrok TSUE z dnia 2 kwietnia 1998 r. w sprawie C-367/95 P Komisja przeciwko Sytraval i Brinks France

Wyrok z dnia 21 marca 2001 r. w sprawie T-206/99 Metropole television przeciwko Komisji Rec., wyrok z dnia 22 czerwca 2005 r. w sprawie T-102/03 CIS

Caplan

Saturday Evening Post

"And now - are there any questions?"

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ